

ZBIRKA GLAZBENIH RUKOPISA IZ SETTECENTA U ZAVIČAJNOM MUZEJU POREŠTINE

IVANA PAULA GORTAN-CARLIN

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti
I. M. Ronjgova 1
52100 PULA

UDK / UDC: 78:025.171“17“Carli, S.

069.908(497.57)

DOI: <https://dx.doi.org/10.21857/yvjrdcq23y>

Izvorni znanstveni rad / Research Paper

Primljeno / Received: 14. 4. 2019.

Prihvaćeno / Accepted: 9. 7. 2019.

LUCIJA KONFIC

Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU
Opatička 18
10000 ZAGREB

Nacrtak

U članku se prvi put u cijelosti predstavlja zbirka glazbenih rukopisa iz *Settecenta* koja se nalazi u Zavičajnom muzeju Poreštine u Poreču kao dio ostavštine grofa Stefana Carlija (1726-1813) iz Kopra. Zbirka se iscrpno prikazala, a kako bi se pojedini izvori preciznije opisali i odredili provela se komparativna analiza. Pomoću takve analize bilo je moguće utvrditi neke od naslova skladbi, godinu izvedbe ili u nekim slučajevima autora te naći konkordance s drugim izvorima. Sva je građa popisana prema standardima RISM-a u programu Muscat. Online katalog glazbenih izvora dostupan je u slobodnom pristupu na stranicama RISM-a (<http://www.rism.info/home.html>), a zbirka Zavičajnog muzeja objedinjena je siglom HR-PORzm. Građa je u članku podijeljena i obrađena u pet skupina prema vrsti materijala na sljedeći način:

1) ulomci iz opera i kantata, 2) *canzonette* za jedan glas uz pratnju, 3) skladbe za jedan ili dva instrumenta, 4) trio sonate, 5) instruktivne zbirke. Radu su se pridodale i dvije opsežne tablice: jedna s popisom opernih arija koje se mogu naći u zbirci, a druga s konkordancama instrumentalnih skladbi i *canzoni da battello*.

Ključne riječi: glazbena zbirka, Zavičajni muzej Poreštine, popisivanje glazbene građe, Stefano Carli, operne arije, *canzoni da battello*, Istra

Keywords: music manuscript collection, The Museum of the Poreč Territory / Zavičajni muzej Poreštine, cataloguing of music material, Stefano Carli, operatic arias, *canzoni da battello*, Istria

Uvod

Zavičajni muzej Poreštine (ZMP) u svojem fondu čuva zanimljivu glazbenu zbirku iz prve polovine i sredine 18. stoljeća. To je ujedno, zasad, jedina glazbena cjelina u fondu Muzeja. Dio je ostavštine grofa Stefana Carlija iz Kopra, koji je 1810. godine poklonio (oporukom) Gradu Poreču sve svoje nasljedstvo (uključujući dokumente i portrete). Oni se danas čuvaju, osim u spomenutom Zavičajnom muzeju Poreštine, i u Državnom arhivu Pazin. Građu je donirao s ciljem da se u Poreču institucionalizira knjižnica koja će čuvati *Memorie illustri della Famiglia Carli*, njihovo obiteljsko stablo i portrete.¹ Za potrebe pisanja ovog članka koristila se literatura i građa koja se čuva u ZMP-u, Državnom arhivu Pazin, Sveučilišnoj knjižnici Pula, Knjižnici Konzervatorija *Giuseppe Tartini* u Trstu te internetski izvori.

Grof Stefano Carli rođen je u Koprju 8. ožujka 1726. godine.² Njegov otac Rinaldo Carli bio je pripadnik stare plemićke obitelji iz Kopra,³ a majka Cecilia Imberti bila je venecijanskoga podrijetla.⁴ S 14 godina Stefano je kao prevoditeljski pripravnik otišao u Carigrad učiti orijentalne jezike. Vratio se nakon 12 godina te se po povratku zanimao za različita područja znanosti i književnosti. U Veneciji je pohađao nastavu iz anatomije (1752), matematike i prirodnih znanosti (1753) te povijesti (1753). Bavio se glazbom, svirao je klavičembalo te je učio kontrapunkt i harmoniju. Ziliotto je objavio izjavu Stefana iz koje doznajemo da je 29. listopada 1753. bio u Veneciji te da se zanimao za glazbu i kazalište.⁵ Bio je čest posjetitelj kazališta San Angelo, San Luca, San Giovanni Grisostomo i San Samuele.⁶ Nakon smrti oca 15. travnja 1757. koji nije ostavio oporuku, ohladili se se odnosi među braćom. Razvidne su obiteljske razmirice oko nasljedstva,⁷ pogotovo s Gianri-

¹ Zahvaljujemo ravnateljici Zavičajnog muzeja Poreštine, dr. sc. Eleni Uljančić-Vekić, koja nam je ustupila građu na korištenje i stručnom osoblju, povjesničaru Marinu Martinčeviću, koji nas je pozvao na uvid muzikalija.

² Stefano Carli (Kopar, 8. 3. 1726. – 11. 2. 1813) bio je uvijek u sjeni starijeg brata Gian Rinaldija. Njegovo jedino tiskano djelo (Venecija, 1765) jest *La Erizia: tragedia nuova*, posvećena Voltaireu i Rousseauu. Djelo je u digitalnom obliku dostupno na: <https://archive.org/details/laeriziatragedia00carl>, pristupljeno 3. 8. 2017.

³ Obitelj Carli rasprostranjena je u mnogim provincijama i gradovima Italije, a Antonio Lugnani, kancelar koparske komune, 7. 2. 1772. godine izjavio je da u gradskoj kancelariji ne postoji knjiga starija od 1431. godine te da se već tada vidi da je obitelj Carli imala plemićku titulu. Jakov JELINCIC: Arhivski fond obitelji Carli u Povijesnom arhivu u Pazinu, katalog, rukopis, str. 3. Plemić, grof Rinaldo Carli pok. Giovannija Stefana, kršten je 1. 10. 1695, a umro je 15. 4. 1757. Sa suprugom Cecilijom imao je četiri sina: plemić, kavaljer, grof Giovanni Rinaldo Carli, kršten 16. 4. 1720; plemić grof Giovanni Stefano Carli, kršten 8. 6. 1726; plemić grof Bastiano, kršten 2. 10. 1727; i plemić grof Girolamo, kršten 20. 4. 1738. Iz: Carli, obitelj, HR-DAPA-423, kut. 1; podaci iz koparskih crkvenih knjiga od 13. 2. 1772.

⁴ Baccio ZILIOOTTO: *Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni*, u: *Archeografo Triestino*, IV, vol. XIV-XV, Trieste: Arti Grafiche L. Smolars & Nipote, 1948, 280.

⁵ B. ZILIOOTTO, *Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni*, 280.

⁶ B. ZILIOOTTO, *Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni*, 282.

⁷ B. ZILIOOTTO, *Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni*, 287.

naldom,⁸ prvorođencem koji je uživao veliku slavu u Kopru i koji je dobio veći dio nasljedstva, kao i s bratom Gerolamom Carlijem.⁹ Poseban doprinos Istri Stefano Carli dao je 1763. godine kad se zaposlio kao vrhovni nadzornik šuma Istarske provincije. Vjenčao se 8. rujna 1770. s Ceciliom Manzini iz Kopra.¹⁰ Nakon smrti Stefana Carlija 11. veljače 1813. Općina Poreč naslijedila je oporukom (2. travnja 1813) dobra obitelji Carli. Na taj je način Stefano razbaštiniio jedinog nasljednika obitelji Carli, nećaka Agostina Carlija Rubbija i zakinuo grad Kopar, njegovo mjesto rođenja. Ostavština Poreču dana je s ciljem da se institucionalizira knjižnica koja bi, po želji grofa Stefana Carlija, sadržavala *Memorie illustri della Famiglia Carli*, njihovo obiteljsko stablo i portrete.¹¹ Sastavni je dio ostavštine glazbena zbirka pretežno neistražene rukopisne građe iz 18. stoljeća. O dijelu građe pisao je Marco Rosa Salva u članku »Canzoni da batello per flauto«.¹²

Glazbena zbirka ZMP

Glazbena zbirka ZMP relativno je mala, ali vrlo zanimljiva. Sastoji se od 24 signaturne jedinice koje čine većinom rukopisne zbirke s više skladbi te nekoliko samostalnih skladbi (vidi Tablicu 1). Rukopisima koji datiraju pretežno iz prve polovine i sredine 18. stoljeća pridodane su dvije tiskovine kasnijeg datuma (druga polovina 19. stoljeća) – *Walzer* za klavir Francesca Serafina Tomicicha (ZMP 11928) te polka *Senza chiassi* Eugenia Cucevera (ZMP 11929). Zbirka je u dobrom

⁸ Gianrinaldo (Gian Rinaldo) Carli (Kopar, 11. 4. 1720. – Cusano, 22. 2. 1795). Bavio se arheologijom, numizmatikom, glazbom i dr. S prvom suprugom Paolinom Rubbi imao je sina Agostina Carlija Rubbija. Njegovu je biografiju i bibliografiju objavio Pietro Stancovich u: *Biografia degli uomini distinti dell'Istria*, Kopar: Carlo Priora Tipografo Editore, 1888, 297-329. U njegovoj disertaciji *Osservazioni sulla musica antica e moderna* iz 1743. donosi četiri poglavlja u vidu epistolarne komunikacije sa sugrađaninom Giuseppeom Tartinijem: »Sulla musica in generale«; »Se gli antichi conoscessero il contrappunto«, »Della corruzione della musica antica e moderna«, »Della musica moderna«. Vidi: Ivano CAVALLINI: »Čuvstvena glazba« i »ganutljivo kazalište«: Poetika melodrame u *Opazanjima o glazbi* Gianrinalda Carlija, u: Ivano CAVALLINI: *Istarske glazbene teme i portreti*, Pula: Čakavski sabor, 2007. U kontekstu onodobnih pisaca o glazbi o Gianrinaldu Carliju piše i Stanislav Tuksar. Vidi: Stanislav TUKSAR: Tekstovi glazbenoteorijskog karaktera u hrvatskim zemljama od Mihaela Šiloboda-Bolšića (1760.) do Džona Rastića (1816.), *Dani Hvarškoga kazališta*, 23 (1997) 1, 581-588.

⁹ Gerolamo Carli (Kopar, 1728. – Milano, 1792) diplomirao je 1759. pravo u Padovi, nakon čega je otišao u Milano. Radio je na kaznenom pravu. Poznato je njegovo djelo »Del diritto di stabilire gl'impedimenti dirimienti al matrimonio e di concedere le dispense«, tiskano u Cremoni 1784. Vidi: Antonio TRAMPUS: Suggestioni graviniane nel pensiero di Stefano Carli sulle origini di Cittanova, *Atti di ricerche storiche di Rovigno*, vol. XIX, Trieste-Rovigno, 1988-1989, 237-252.

¹⁰ Egidio IVETIĆ: Stefano Carli, intellettuale di periferia. Notte per una ricerca sulla nobiltà Capodistriana del Settecento. U: *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*. Vol. XCVIII della Raccolta (XLVI della Nuova Serie), Trieste, 1998, 225. Ivetić navodi da se vjerojatno vjenčao 1767.

¹¹ B. ZILIO: Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni, 287.

¹² Marco Rosa SALVA: Canzoni da battello per flauto, u: S. Meine i H. Rost (ur.): *Barcarola: Il canto del gondoliere nella vita quotidiana e nell'immaginazione artistica*, Roma: Viella, 2015, 157-171. Vidi i: <https://www.viella.it/catalogo/autore/1106>, pristupljeno 10. 2. 2019.

stanju, a kod nekoliko svezaka obnovljen je uvez. Možemo razlikovati više različitih rukopisa kojima su se zbirke zapisivale (u nekim slučajevima čak i unutar iste zbirke), no detaljnija analiza rukopisa još se nije provela.

To je prva hrvatska zbirka popisana u novom RISM-ovu programu Muscat koji se koristi za katalogizaciju rukopisnih i tiskanih notnih materijala od 2016.¹³ Sve su jedinice građe objedinjene zajedničkom siglom Muzeja – HR-PORzm, a siglaturnom broju prethodi kratica ZMP.¹⁴

Tablica 1: Glazbena zbirka ZMP¹⁵

Red. br.	Sigla i signatura	Standardni naslov / Autor	Tip građe	Datacija	Format	Napomene
1.	HR-PORzm ZMP 8928	3 Operas – Excerpts	col	1743-1755	1 short score (2 staves): 76 f.	V, bc
2.	HR-PORzm ZMP 11917	Studies / Porpora, Nicola	msr	1735-1770	1 other: 140 f.	cemb
3.	HR-PORzm ZMP 11918	11 Canzonettas	col	1725-1735	1 score: 17 f.	V, bc
4.	HR-PORzm ZMP 11919	17 Studies	col	1750-1770	1 part: 16 f.	i (1)
5.	HR-PORzm ZMP 11920	52 Pieces	col	1735-1770	20 f. (parts x51; score x 1)	i (1); fl (2)
6.	HR-PORzm ZMP 11921	38 Vocal pieces	col	1741-1755	70 f. (chorus score x2; vocal score x 36)	Coro; V, bc; V(2), bc
7.	HR-PORzm ZMP 11922	59 Instrumental pieces	col	1735-1770	26 f. (part x51 ; score x8)	i (1); i (2); ob (2)
8.	HR-PORzm ZMP 11923	Marches ; Gran Marchia – Fragments / Peroti, padre	msr	1735-1770	1 part: 4 f.	cor 1; Incpl.
9.	HR-PORzm ZMP 11924	6 Sonatas / Gallo, Domenico	col	1750-1780	1 part (vl 2): 12 f.	Sonata 1-6
10.	HR-PORzm ZMP 11925	6 Sonatas / Gallo, Domenico	col	1750-1780	1 part (vl 2): 12 f.	Sonata 7-12
11.	HR-PORzm ZMP 11926	64 Instrumental pieces	col	1735-1770	39 f. (part x4 ; score x60)	i (1), i (2); vlc, b

¹³ Građu je popisala Lucija Konfic. Katalog je besplatno dostupan na adresi <https://muscat.rism.info/catalog> ili <http://www.rism.info/home.html>. O programu Muscat vidi više na adresi <http://www.rism.info/en/community/muscat.html>, pristupljeno 15. 3. 2019. Kraći pregled i u: Jennifer WARD: Getting Back to the Source, Virtually: RISM as a Tool in Digital Environment, *Arti musices*, 48 (2017) 2, 281-294.

¹⁴ Popis svih hrvatskih lokacija evidentiranih u RISM-u vidi na: <http://www.rism.info/sigla.html>, pristupljeno 15. 4. 2019. Više o lokacijama muzikalija u Hrvatskoj u: Stanislav TUKSAR: Glazbeni arhivi i zbirke u Hrvatskoj, *Arti musices*, 24 (1993) 1, 3-26; Tatjana MIHALIĆ: Music Collections in Croatia, *Fontes Artis Musicae*, 56 (2009) 1, 51-65. Međutim, muzikalije iz ZMP-a u tim člancima još nisu bile evidentirane.

¹⁵ U Tablici 1 zadržani su engleski izrazi i kratice koji se koriste u RISM-ovoj bazi. Tri tipa građe su: col = collection / rukopisna zbirka, msr = manuscript / rukopis [samostalna skladba], edt = edition / tiskovina.

Red. br.	Sigla i signatura	Standardni naslov / Autor	Tip grade	Datacija	Format	Napomene
12.	HR-PORzm ZMP 11928	Waltzes / Tomicich, Francesco Serafino	edt	1850-1870	1 part: 2 f.	pf
13.	HR-PORzm ZMP 11929	Senza chiassi / Cucever, Eugenio	edt	1860-1870	1 part: 2 f.	pf
14.	HR-PORzm ZMP 11936	Sonatas	msr	1735-1770	1 score: 2 f.	vlc, bc
15.	HR-PORzm ZMP 11937	2 Canzonettas	col	1735-1770	1 vocal score: 1 f.	V, bc
16.	HR-PORzm ZMP 13694	6 Sonatas / Gallo, Domenico	col	1750-1780	1 part (b): 12 f.	Sonata 1-6
17.	HR-PORzm ZMP 13695	24 Pieces	col	1735-1770	16 f. (part x19; score x 4)	V (1); V, bc; i (1); fl (2)
18.	HR-PORzm ZMP 13696	99 Pieces	col	1735-1770	20 f. (part x96; score x4)	i (1); i (2); V, bc;
19.	HR-PORzm ZMP 13697	6 Sonatas / Gallo, Domenico	col	1750-1780	1 part (b): 12 f.	Sonata 7-12
20.	HR-PORzm ZMP 13698	5 Vocal pieces	col	1730-1770	1 score: 26 f.	V, strings
21.	HR-PORzm ZMP 13699	Merope [Sinfonia] / Jommelli, Niccolò	msr	1742-1745	5 parts: 2, 1, 2, 2, 1 f.	cemb, vio- letta, vl 1, vl 2, cor 2
22.	HR-PORzm ZMP 13700	32 Instrumental pieces	col	1735-1770	22 f. (part x21 ; score x11)	i/fl (1), fl (2)
23.	HR-PORzm ZMP 13701	31 Instrumental pieces	col	1735-1770	1 part: 33 f.	cemb
24.	HR-PORzm ZMP 13702	16 Operas - Excerpts	col	1730-1753	1 short score (2 staves): 87 f.	V, bc

U Muscat programu Zbirka obuhvaća ukupno 502 zapisa. U ovom su se slučaju koristila tri tipa zapisa: glazbeni rukopis (*music manuscript* / msr), glazbena zbirka (*music manuscript, collection parent record* / col) te tiskano glazbeno izdanje (*printed music edition, collection parent record or individual item* / edt). Primjer katalogskog zapisa u programu Muscat zbirke i rukopisa vidljiv je na Slici 1a i 1b.

Građa se može grupirati u nekoliko cjelina prema vrsti materijala:

- 1) ulomci iz opera i kantata
- 2) *canzonette* za jedan glas uz pratnju / *Canzoni da battello*
- 3) skladbe za jedan ili dva instrumenta (flautu, obou, violončelo, čembalo)
- 4) trio sonate
- 5) instruktivne zbirke.

1) Ulomci iz opera i kantata

Ulomci iz opera predstavljaju jednu od najzanimljivijih skupina. Tu spadaju sljedeće signaturе: ZMP 8928, ZMP 11921, ZMP 13698, ZMP 13699 i ZMP 13702, u

The screenshot shows the RISM database record for '6 Sonatas - VI (2), b'. The record includes a summary, library information, distribution, material description, further information, index terms, and related titles. The summary section lists the name as '6 Sonatas', the composer as 'Giovanni Domenico Scarlatti', and the RISM ID as '1001851752'. The library information section shows the library as 'HR:PFOR:ZMP 13084'. The material description section indicates the type as 'Manuscript copy', the format as '1 part', and the dimensions as '22.3 x 23.9 cm'. The related titles section lists several other RISM records related to Scarlatti's sonatas.

Slika 1a: Kataložni zapis glazbene zbirke;

The screenshot shows the RISM database record for 'Ambieto - Excerpts; Arr; V (2), bc'. The record includes a summary, library information, content, distribution, material description, further information, index terms, and related titles. The summary section lists the name as 'Ambieto', the composer as 'Caraceni, Giuseppe (1753-1778)', and the RISM ID as '1001851747'. The library information section shows the library as 'HR:PFOR:ZMP 11921'. The content section includes a musical score snippet. The material description section indicates the type as 'Manuscript copy', the format as '1 vol. score (3 staves)', and the dimensions as '1. 1b-2d'. The related titles section lists several other RISM records related to Caraceni's works.

1b: Kataložni zapis glazbenog rukopisa u Muscatu

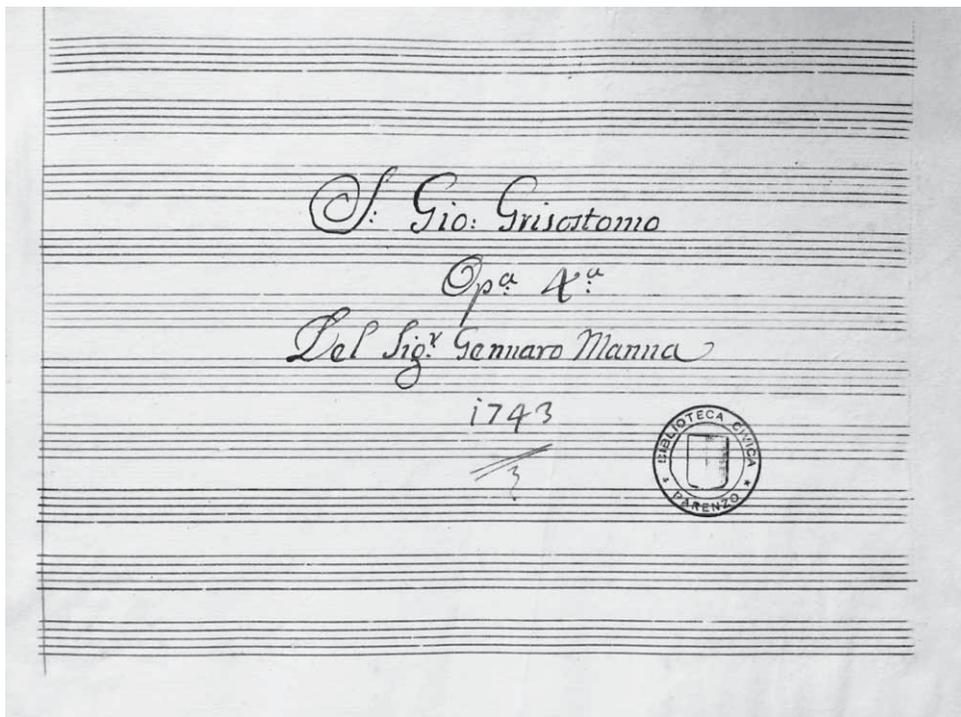
kojima se mogu naći dijelovi opera i kantata: arije (130), recitativi (2), zborovi (2), dueti (3), sinfonie (1). Iz samog izvora najčešće saznajemo sljedeće podatke: ime skladatelja, ime kazališta u kojem je arija izvedena te godinu praiizvedbe, kao npr.: »S: Gio: Grisostomo | Op: | a 4: | a | Del Sig: | r Gennaro Manna | 1743.«¹⁶ Nalazimo razne varijante imena autora¹⁷ te na ne uvijek precizno navedene godine.¹⁸

U trima su izvoricima (ZMP 8928, ZMP 11921 i ZMP 13702) cjeline – arije iz istog djela jednog autora – često jasno odijeljene podnaslovnicama. U Tablici 3 u

¹⁶ Radi se, dakle, o venecijanskom kazalištu San Giovanni Grisostomo (kasnije poznatom kao Teatro Malibrán) u kojem je 1743. izvedeno djelo Gennara Manne (1715-1779). Usporedbom s popisom djela G. Manne nalazimo da se radi o operi *Siroe re di Persia* (Hanns-Bertold DIETZ: *Manna family*, Grove Music Online, 2001, <https://www-1oxfordmusiconline-1com-1000008rc0171.han.kug.ac.at/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000017652>), što nam potvrđuje partitura opere dostupna na platformi IMSLP/Petrucci Music Library, [https://imslp.org/wiki/Siroe_\(Manna%2C_Gennaro\)](https://imslp.org/wiki/Siroe_(Manna%2C_Gennaro)), pristupljeno 15. 3. 2019. Broj se djela (Op:³ 4:³ – opera quarta) najvjerojatnije ne odnosi na broj opusa navedenog skladatelja nego na broj izvedenog djela u karnevalskoj sezoni kazališta, što možemo zaključiti prema nekim srodnim slučajevima.

¹⁷ Npr. napuljski skladatelj Niccolò Jommelli (1714-1774) na 8 je mjesta naveden u 5 varijanti kao Jomelli, Jumelli, Jumela, Jomela te Jommelli.

¹⁸ Npr. Jommellijevo je djelo (*Merope*) u ZMP 11921 navedeno kao »1742 | Aria di S: Gian Grisostomo«, »San Gio: Gris: | m | o 2: | d | a 1742«, »Aria | 1742«, »1741 | In S: Gian | ~ Grisostimo aria«, »Aria di S: Gian Grisostomo | del Sig: | r Nicolo Jumela | del 1742«, »Aria | del Sig | r Nicolo Jumelli in San: Gian | ~ | Grisostomo | l'anno 1741«, »Sinfonia | San Gio: Gris: | m | o 2: | d | a 1742«. Opera *Endimione* talijanskog skladatelja Andree Bernasconia (1706-1784) navedena je kao »1741 | In S. Gian | ~ Grisostimo aria della Serenata | del Sig | ~ Andrea Bernasconi« i kao »1742 | Duetto | Nella Serenata San Gio: Gris: | m | o Dal Sig: | r Andrea Bernasconi«.

Slika 2: ZMP 8928, f. 1, prva podnaslovna stranica

prilogu donosimo popis svih arija u zbirci ZMP-a grupiranih prema abecednom slijedu autora i s pridodanim podatcima o operama kojima pripadaju, kao i o mjestu i godini praizvedbe – gdje je to bilo navedeno ili se moglo utvrditi. Dio je arija s određenom operom povezan samo preko libreta ili nekog sekundarnog izvora te je kod njih važno zadržati oprez pri identifikaciji.

Zahvaljujući usporedbi s RISM bazom, kao i materijalima iz sve brojnijih baza digitalizirane građe, poput digitalnih zbirke Library of Congress (zbirka libreta Albert Schatz Collection),¹⁹ IMSLP baze,²⁰ digitalnih zbirke talijanskih knjižnica – Internet Culturale²¹ – i drugih izvora, moglo se ući u trag velikom broju naslova opera, iako ne uvijek bez zadržke. Naime, pojedine su se arije mogle sa sigurnošću povezati uz određenog skladatelja i njegov rad samo ako je provedena usporedba i s glazbenim materijalom. Kod identifikacije autora ili djela isključivo preko tekstnog pred-

¹⁹ <https://www.loc.gov/collections/albert-schatz/about-this-collection/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

²⁰ IMSLP/Petrucci Music Library, <https://imslp.org/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

²¹ <http://www.internetculturale.it/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

loška (libreto) treba biti oprezan s obzirom na to da se isti tekst mogao javiti u različitim djelima, a i opere istog autora i naslova vrlo su se često razlikovale od izvedbe do izvedbe. Najčešće se to događalo zbog prilagođavanja novim uvjetima izvedbe – npr. prema izvođačima koji su bili na raspolaganju. Katkad se za nove pjevače skladala i nova arija, čak i s drugačijim tekstom nego u prethodnoj verziji.

U ovoj su zbirci okupljeni materijali niza talijanskih autora ili onih koji su djelovali u Italiji: Andrea Bernasconi (1706-1784), Giuseppe Carcani (1703-1778), Francesco Ciampi (1690-1764), Ignazio Fiorillo (1715-1787), Geminiano Giacomelli (1692-1740), Johann Adolf Hasse (1699-1783), Niccolò Jommelli (1714-1774), Gennaro Manna (1715-1779), Nicola Porpora (1686-1768). Osim toga, neka djela nisu se mogla atribuirati, ali se radi o onima koja su bila praizvedena u venecijanskim kazalištima – Teatro San Giovanni Grisostomo, Teatro Sant' Angelo, Teatro San Cassiano – te u jednom slučaju u Bologni u godinama 1728-1746. (Vidi Tablicu 3 u prilogu). To se razdoblje poklapa s djetinjstvom i ranom mladosti Stefana Carlia. S obzirom na brze promjene opernog repertoara u baroknoj Veneciji postavlja se pitanje je li operni repertoar prisutan u glazbenoj zbirci iz ostavštine S. Carlia literatura koju je Carli naslijedio od svojih roditelja (kao što smo već spomenuli, majka je bila venecijanskog podrijetla) ili je pripadala ostavštini njegova brata Gianrinalda Carlia, kojeg su privlačile rasprave o glazbi te je napisao *Opažanja o starijoj i modernog glazbi (Osservazioni sulla musica antica e moderna, 1786)*, u kojima se bavi i opernom problematikom (gdje između ostalog spominje i Jommellija i Sassonea),²² ili ju je sam grof nabavljao, moguće za vrijeme svojeg kasnijeg boravka u Veneciji (školovao se u Veneciji 1752-1753).

Većinom se radi o opernim arijama iz u manjoj mjeri sa sigurnošću utvrđenih djela, iako dodatni podatci – mjesto i vrijeme izvedbe, ime skladatelja, poklapanje teksta s libretom – omogućuju da ih s velikom vjerojatnošću pripišemo određenom djelu, ali uz potreban oprez. Primjerice, ariju »Ombre dolenti e nere« (ZMP 11921) povezali smo s Carcanijevim sakralnim djelom (*componimento sacro*) *Santa Barbara*, iako ono odudara od ostatka zbirke sakralnim karakterom te godinom nastanka.²³ Nadalje, dva su recitativa i četiri arije (ZMP 13698) iz neidentificirane kantate. Njezin je tekst vrlo sličan kantati *Mitilde alma mia* Alessandra Scarlattija,²⁴ a, kako piše O. M. Henry, talijanski su skladatelji često za temu uzimali idole po-

²² Cavallini u: Istarske glazbene teme i portreti, str. 123, navodi: »Jedno pismo iz 1786. godine [Gianrinalda Carlia] upućeno u Kopar bratiću Girolamo Gravisiju, dokaz je da je djelo u rukopisnom obliku kružilo među poznanicima i da su Gravisio, Tartini i Stefano Carli bili prvi pozvani da mu procijene vrijednost.«

²³ *Santa Barbara* je jedina sakralna skladba prisutna u zbirci, ali je grupirana uz Carcanijeve arije pod zajedničkim naslovom »Le Arie Seguenti Sono Del Sig:r Giuseppe Carcani«. No, to je i vremenski najkasnija utvrđena skladba. Ostale su grupirane 1728-1731, 1736 te 1741-1743.

²⁴ Archivio della Cantata italiana, Scheda numero 1029, http://cantataitaliana.it/query_bid.php?id=1029, pristupljeno 16. 3. 2019.

put Amarylis, Clori, Tirsi, Irene, Mitilde i Phyliss.²⁵ To je jedina zbirka u ZMP-u za glas uz pratnju maloga gudačkog ansambla (dvije violine, viola i bas).

U ovoj se skupini djelela posebno izdvaja i pretposljednja cjelina ZMP 13702, pisana dvama različitim rukopisima, te naslovljena »Arie dell'Opera di Bologna Pmgr. 1731 del Sigr Gio. Porta«.²⁶ To je jedino djelo premijerom vezano uz Bolognu, a radi se o operi *Farnace* Giovannija Porte. Na rukopisu su navedena i imena izvođača: Sig|r Farinello [Carlo Broschi Farinelli] (kao Merione), Sg|a Giacomina [Giacomina Ferrari] (kao Selinda), Sg|r Cuzzona [Francesca Cuzzoni] (kao Tamiri), Sg|r Bernach [Antonio Maria Bernacchi] (kao Farnace), Sg|r Tomi/Pellegrino Tomi [Pellegrino Tomii] (kao Gilade), Sg|r Veroni [Alessandro Veroni] (kao Arbante), Sig|a Tezi [Vittoria Tesi] (kao Berenice), što se poklapa i s libretom.²⁷ Izvođač (Farinelli) je istaknut jedino još u naslovu druge cjeline istog sveska: »Arie dell'Opera Terza in S. Gio. Grisostomo Del Sr Nicola Porpora Recitate dl Sgr Carl Broschi 1729«, gdje se radi o trima arijama vjerojatno iz opere *Semiramide riconosciuta*.

2) *Canzonette* za jedan glas uz pratnju / *Canzoni da battello*

Skupinu čine dvije zbirke s 13 skladbi za jedan glas ili glas uz pratnju *bassa continua* pod signaturama ZMP 11918 (11 *Canzonettas*) i ZMP 11937 (2 *Canzonettas*).²⁸ U potonjem se slučaju radi o samo jednom listu notnog papira s dvjema skladbama – *Me son sognà sta note* i *Ti de saver procura* – zapisane za glas uz pratnju. Prema RISM-ovu katalogu, skladbu *Me son sognà* možemo naći i u zbirci kalifornijskog sveučilišta u Berkeleyu,²⁹ dok se *Ti de saver procura* nalazi i u Biblioteci Marciana u Veneciji.³⁰ Veća zbirka s 11 skladbi sadrži djela s naslovima: *Putte no posso più, Sento tanti che se lagna, Me vorave maridar, Gè pi putte che me dise, Io vuei fà una chianzonette, Putti cari mi me cavo dalla fraggia cortesana, Ghò una gran curiosità, Tutto 'l mondo se marida, Un vecchion ch'è pien de bezzi, Voler putte farve spose, Bondi fiore lustrissime patrone*. Kako bi se utvrdila moguća prisutnost ovih skladbi u drugim izvorima, preklapanje repertoara ili mogući zajednički primarni izvori za formiranje zbirke (tzv. konkordance) napravila se usporedba naslova s RISM-ovom

²⁵ Oscar Mervine HENRY: *The Doctrine of Affections in Selected Solo Cantatas of Alessandro Scarlatti*, dissertation, The Ohio State University, 1963, https://etd.ohiolink.edu/etd.send_file?accession=osu1486560879964142&disposition=inline, pristupljeno 16. 3. 2019.

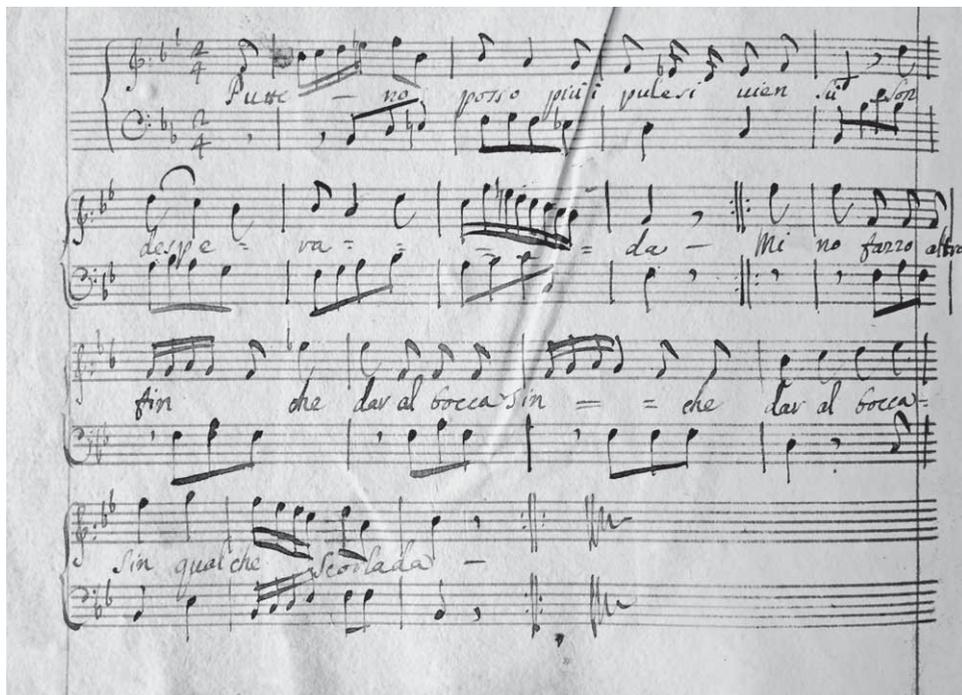
²⁶ RISM ID: 1001064675 (ZMP 13702).

²⁷ *Farnace, dramma per musica da rappresentarsi nel Teatro Malvezzi, la primavera dell'anno MDCCXXXI*, str. 6, <https://archive.org/details/farnacedrammaper159lucc>, pristupljeno 15. 3. 2019.

²⁸ Njima bi se mogla pridružiti i zbirka ZMP 13695 (24 Pieces), koja je ipak obrađena u sljedećoj cjelini (Skladbe za jedan ili dva instrumenta) zbog pretežno instrumentalnog karaktera zbirke.

²⁹ RISM ID: 000123288, US-Bem (Jean Gray Hargrove Music Library – University of California, Berkeley), MS 657.

³⁰ *Miscellanea*, I-Vnm, MS It., Cl. IV, 2047 (= 12649), f. 39v-40r; tiskano u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 420-421.

Slika 3: ZMP 11918: *Putte no posso più, f. 1v*

bazom, kao i sa zbirkom *Canzoni da battello* (1740-1750).³¹ Zasad pronađene koncordance su sljedeće: *Putti cari mi me cavo dalla fraggia cortesana, Ghò una gran curiosità, Tutto 'l mondo se marida te Un vecchion ch'è pien de bezzi* (*Un'vecchion ch'è pien de bezzi*) dio su i zbirke 32 *Canzonettas* (*Canzonette veneziane da Batello*) iz Bibliothèque royale de Belgique (KBR) u Bruxellesu,³² dok se *Me vorave maridar i Tutto 'l mondo se marida* (*Tutto el mondo se marida*) mogu naći i u prvom svesku tiskane zbirke *Venetian Ballads*.³³ Uz svaku je *canzonettu* u porečkoj zbirci stranica predviđena za potpuni tekst svih strofa.³⁴ Uz prvu skladbu *Putte no posso più* stoji i napomena »Cansoneta[!] fatta de lano – 1728«, što nas može uputiti na to da je čitava zbirka mogla nastati približno u to vrijeme.

³¹ Sergio Barcellona – Galliano Titton (ur.): *Canzoni da battello* (1740-1750), 2 sv., Venezia: Fondazione Giorgio Cini – Rim: Istituto della Enciclopedia italiana, 1990.

³² *Canzonette veneziane da Batello*, RISM ID: 701000394, B-Br (Bibliothèque royale de Belgique, Bruxelles) Ms II 4116 Mus Fétis 3644.

³³ *Venetian Ballads's Compos'd by Sig.r Hasse and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1742, 22: <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/370865>; vidi i: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello* (1740-1750).

³⁴ Tekst nije upisan za sljedeće skladbe: *Me vorave maridar, Gè pi putte che me dise, Voler putte farve sponse*.

Canzoni da battello (ili *ariette veneziane* ili *canzonette da barca*) vokalno-instrumentalne su pjesme u kojima spontani tekst opisuje antologijske događaje kojima se oslikava trenutak, a stilistički su između operne i popularne glazbe. To su »pjesmice izrazite melodike i periodične forme uz čestu primjenu sekvenciranja«. ³⁵ Takvu *canzone da battello*, poznate i kao *Venetian Ballad* ili *Gondoliera vel Barcarola, vel Serenata sui generis, vel Musica da fresco*, ³⁶ Sergio Barcellona definira kao specifični vokalni žanr s jasnim jezično-formalnim karakteristikama koji se izvodio u Veneciji tijekom uobičajenih pučkih susreta (u večernjim satima ili tijekom karnevala), ali i tijekom galantnih salonskih večeri rezerviranih za uži krug. ³⁷ *Canzone da battello* građena je kao pjesma bilo kojeg žanra i oblika prilagođenog za priliku i izvođački sastav koji je skladbu trebao izvesti. Stoga se pod definicijom *canzone da battello* mogu pronaći operne arije, menueti, narodni plesovi koji su najčešće prilagođeni u obliku dvodijelne *canzonette*. ³⁸ Prve zbirke venecijanskih dijalektalnih dvodijelnih *canzonetta* datirane su iz 1720-ih godina, a najviše ih ima u periodu između 1740. i 1748. Manje je antologija iz sredine stoljeća i kasnije koje se razlikuju od prethodnih po stilističkoj homogenosti i najčešće su to djela profesionalnih autora. Pojavom autorskih pjesama može se zaključiti period pjesme *canzone da battello*. ³⁹

18 takvih pjesama uz pratnju nešifriranog basa s talijanskim tekstom na venecijanskom dijalektu čuva se u Državnom arhivu u Pazinu u rukopisnoj zbirci *Arie Nove del 1741*. ⁴⁰ Za zbirku *Arie Nove del 1741* njezin priređivač Nikola Lovrinić navodi da se radi o *canzone da battello* te da je nemoguće precizno utvrditi kako je zbirka dospjela u Državni arhiv Pazin, »a za pretpostaviti [je da] je iz kojeg privatnog istarskog fonda«. ⁴¹ Sada kad znamo da se ostavština Carlijevih dijelom nalazi u porečkom Zavičajnom muzeju, a dijelom u Državnom arhivu Pazin, odnosno da u fundusu ostavštine obitelji Carli postoji cijela zbirka muzikalija istoga perioda koja se čuva u Poreču, moguće je pretpostaviti da i zbirka *Arie Nove del 1741* pripada tom fundusu.

3) Skladbe za jedan ili dva instrumenta (flautu, obou, violončelo, čembalo)

Najbrojniju cjelinu glazbene zbirke iz ZMP-a čine zbirke plesova, sonata, arija, *canzonetta* i drugih skladbi namijenjenih ili aranžiranih za jedan ili dva instrumen-

³⁵ Koraljka KOS: Recenzije. *Arie nove del 1741*, *Arti musices*, 43 (2012) 2, 283.

³⁶ Giovanni MORELLI: Un genere povero ma illustre, u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 5.

³⁷ S. BARCELLONA: La canzone da battello nel settecento veneziano: fonti e testimonianze, u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 1990.

³⁸ G. MORELLI: Un genere povero ma illustre, 7.

³⁹ *Ibid.*, 8.

⁴⁰ Zbirka je objavljena 2011. godine. Vidi: Ennio STIPČEVIĆ (ur.): *Arie Nove del 1741* (Posebna izdanja Državnog arhiva u Pazinu, sv. 20), Pazin: Državni arhiv, 2011.

⁴¹ Nikola LOVRINIĆ: Uvod: *Canzoni da battello u venecijanskom Settecentu*, u: E. STIPČEVIĆ (ur.): *Arie Nove del 1741*, 2011, 11.

ta – flautu, obou, violončelo ili čembalo. Svaka od tih zbirki otvara mnoštvo pitanja i nudi moguće interpretacije. Kada je zbirka nastala/kompilirana? U koju svrhu? Tko su autori skladbi u zbirci i kada su njihove skladbe nastale? Jesu li skladbe u izvornom obliku ili prerađene? Ovdje ćemo ponuditi samo neke od početnih opservacija vezanih uz zbirke iz ove cjeline, s pozivom na daljnja istraživanja.

Među instrumentalne skladbe iz ove skupine uključene su sljedeće signature: ZMP 11920, ZMP 11922, ZMP 11926, ZMP 11936, ZMP 13695, ZMP 13696, ZMP 13700, ZMP 13701. Njima se može pribrojati i ZMP 11923 »Gran Marchia Del Padre Peroti«, koja je sačuvana samo fragmentarno (prvi i početak drugog stavka), i to samo kao dionica prvog roga. Nema indicija prema kojima bi se mogao utvrditi potpuni izvedbeni sastav ove skladbe. U skladbama iz ove skupine uglavnom se radi o djelima anonimnih autora. Iznimku predstavljaju *Sinfonia a due Oboe abbate Capellija*⁴² i *Sonata à Violoncello e Basso Antonia Valerianija*.⁴³ Nadalje, ni izvođački sastav nije preciziran u svim skladbama te je u kataložni zapis morao biti upisan kao i (1) – jedan instrument ili i (2) – dva instrumenta. Nekoliko je skladbi za jednu⁴⁴ ili dvije flaute,⁴⁵ dvije oboe,⁴⁶ violončelo i bas,⁴⁷ a jedna je zbirka namijenjena čembalu.⁴⁸ Arije i *canzonette* koje su imale upisan tekst u katalog su upisane kao vokalne skladbe – V (1) ili V, bc⁴⁹ – iako nije isključeno da su se mogle izvoditi i

⁴² RISM ID: 1001060323 (ZMP 11922). Moguće je da se radi o Giovanniju Mariji Capelliju (1648-1726). Usp. Carlo SCHMIDL: Capello (Capelli), anche Cappelli Giovanni Maria (Don), *Dizionario universale dei musicisti*, Supplemento A-Z, Milano: Sonzogno, 1938, 155.

⁴³ RISM ID: 1001060951 (ZMP 11926). Moguće je da se radi o Antoniu Valerianiju, violončelistu Cappelle padovanske Bazilike Sv. Antuna između 1707 i 1726. Usp. Lucia BOSCOLO - Maddalena PIETRIBIASI: La Cappella musicale antoniana di Padova nel secolo XVIII. Delibere della Veneranda Arca, Padova: Centro Studi Antoniani, 1997. Vidi i: <https://archivioarcadelsanto.org/serie/norme-01/norme-06/>, pristupljeno 23. 3. 2019.

⁴⁴ *Sonata per Flauto*, RISM ID: 1001064141 (ZMP 13700); *Sonata a Flauto Solo*, RISM ID: 1001064142 (ZMP 13700).

⁴⁵ *Aria, Mi gò de tutto un poco*, RISM ID: 1001054385 (ZMP 11920); *Tasso o sia aria della Notte*, RISM ID: 1001062541 (ZMP 13695); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064147 (ZMP 13700); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064148 (ZMP 13700); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064149 (ZMP 13700); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064150 (ZMP 13700); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064151 (ZMP 13700); *Sonatas?*, RISM ID: 1001064152 (ZMP 13700); *Instrumental pieces / Largo*, RISM ID: 1001064177 (ZMP 13700); *Instrumental pieces*, RISM ID: 1001064178 (ZMP 13700); *Instrumental pieces / Andante*, RISM ID: 1001064179 (ZMP 13700); *Sinfonia*, RISM ID: 1001064180 (ZMP 13700).

⁴⁶ *Sinfonia a due Oboè Del Sigl'r Abbate Capelli*, RISM ID: 1001060323 (ZMP 11922); *Instrumental pieces*, RISM ID: 1001060831 (ZMP 11922); *Instrumental pieces*, RISM ID 1001060838 (ZMP 11922); *Instrumental pieces*, 1001060841 (ZMP 11922); *Marchia*, RISM ID: 1001060843 (ZMP 11922); *Sonata a due Oboè*, RISM ID: 1001060846 (ZMP 11922).

⁴⁷ *Sonata à Violoncello, e Basso del Sigl'r Antonio Valeriani*, RISM ID: 1001060951 (ZMP 11926); *Sonata a Violoncello Solo*, RISM ID: 1001041074 (ZMP 11936).

⁴⁸ Kompletna zbirka 31 *Instrumental pieces*, RISM ID: 1001064182 (ZMP 13701).

⁴⁹ Zanimljivo je da nijedna *canzonetta* za koju je predviđena dionica bc nije upisana. Radi se o skladbama: *No ghe no chiassi*, RISM ID: 1001062141; *Tutti che inamorai sbari per qualche bella*, RISM ID: 1001062138; *Senti che l'è curiosa*, RISM ID: 1001062137 iz ZMP 13695 te *S' imparar la vol patrona*, RISM ID: 1001062712 i *A che si che vide*, RISM ID: 1001062728 iz ZMP 13696.

samo instrumentalno. Kao što ćemo pokazati, ova je cjelina blisko povezana s prethodnom jer predstavlja niz novih primjera venecijanskog repertoara *canzoni da battello*, ali (većinom) bez upisanog teksta pjesama, najvjerojatnije za instrumentalnu izvedbu, što ponovno svjedoči o njihovoj izvedbenoj prilagodljivosti. Trima zbirka (ZMP 13696, ZMP 13700, ZMP 13695)⁵⁰ bavio se Marco Rosa Salva, smatrajući da su sve tri navedene zbirke »u potpunosti posvećene skladbama za flautu dolce«.⁵¹

Skladbe sakupljene u zbirkama iz ove cjeline mogu se razvrstati na:

- a) plesove – menuet, gigue, allemande, bao, maddalena, coriglion, ballo i dr.
- b) sonate
- c) *canzoni da battello* (canzonette i arije)
- d) druge kraće instrumentalne skladbe – npr. marševi, vježbe.

Kao pomoć u atribuciji i interpretaciji navedenog materijala ponovno su poslužile srodne zbirke iz drugih knjižnica evidentirane u RISM-u. Tako se npr. poklapanje repertoara u ovim zbirkama može naći primjerice u venecijanskoj zbirci *Miscellanea* 2047 u Biblioteci Marciana (čak 10, najviše u ZMP 13700), u zbirci *152 Pieces* iz Biblioteke u Bergamu (desetak plesova, najviše u ZMP 13696),⁵² u zbirci *20 Instrumental pieces* (Italian MS 1063) i *93 Dances* (Italian MS 1064) s Berkeleyja,⁵³ zbirci *42 Canzonettas* iz Wolfenbüttela ili rukopisima iz Musik- och teaterbiblioteket (S-Skma) iz Stockholma, što svjedoči o raširenosti repertoara (detaljnije vidi u Tablici 4). S obzirom na samo djelomično poklapanje ne možemo ustvrditi njihovo zajedničko izvorište, no repertoarna sličnost može ukazivati na približno isto vrijeme nastanka.

Zbirka ZMP 11920 (*52 Pieces*) specifična je u okviru porečke zbirke, kao i ZMP 11926, zbog manjeg izduženog formata (10,5 x 29 cm), a na koricama nalazimo djelomično nečitko upisana imena: »Agostino Rubbi, Agostino Rubbi[!], Antonio Pietro Giuseppe Francesco, Angela Rubbi per ordinar[?], Lucia P[...] Benizio Maria, Rubbi per ordina[?]«. Ako se prvo ime odnosi na nećaka Stefana Carlija – Agostina Carlija Rubbija (1748-1825) – to bi moglo upućivati na kasnije vrijeme nastanka zbirke. Zbirka sadrži instrumentalne skladbe, bilo plesne (*Schiava, Bao, Maddalena, Allemanda, Minuet* (5), *Borè – Aria del Canarino, Aria Cotiglion, Gelosia, Minuet del Rè, La Quinquet, Ballo del re di Danimarca*), bilo naslovom nedefinirane (pa su u katalog unesene kao *Instrumental pieces* (6)) te u najvećem broju melodije venecijanskih *canzonetta* i arija nepoznatih autora kojima je u nekoliko slučajeva na mar-

⁵⁰ Autor ih navodi pod ranijim inventarnim brojevima: Ms. 3373 (4000), Ms. 3375 (3996), Ms. 3376 (3991). M. R. SALVA, *Canzoni da battello per flauto*, 158.

⁵¹ »Tre dei manoscritti sono interamente dedicati a composizioni per il flauto dolce.« M. R. SALVA, *Canzoni da battello per flauto*, 158. *Flauto dolce* talijanski je naziv za blok-flautu, u ovom slučaju, kako pretpostavlja Salva, o tipu kontralt in F.

⁵² RISM ID: 850003915, Bergamo, Civica Biblioteca – Archivi storici Angelo Mai (I-BGc) N.C.3.4.

⁵³ RISM ID: 000125831, Berkeley, CA, Jean Gray Hargrove Music Library – University of California (US-BEm) Italian MS 1063; RISM ID: 000127700 (US-BEm) Italian MS 1064.

gini ili pod notama zapisan i tekst (31).⁵⁴ Jedino je u slučaju *canzonette* *Mi gò de tutto un poco* naveden i izvođački sastav – »primo flauto, 2do flauto« – što je ujedno i jedina skladba za dva glasa. Taj izvođački sastav može ukazivati na to da su se i ostale skladbe izvodile na flauti. Usporedba s RISM-ovom bazom podataka dala je neke (početne) poveznice. Plesovi *Bao* i *Maddalena* mogu se naći i na Berkeleyju (Italian MS 1064), dok npr. skladbe *Dama favorita*, *La Quinquet* ili *Schiava* iz iste zbirke po incipitu ne odgovaraju istoimenim skladbama iz porečke zbirke.⁵⁵ Posebno su zanimljive dvije poveznice na temu Orlanda/Rolanda. Tako *Menuet* (RISM ID: 1001057518) na f. 14r odgovara Triu *Menueta* iz 4. čina, 3. scena (za dvije oboe i bc, LWV 65/63) opere *Roland* Jean-Baptiste Lullyja (1632-1687).⁵⁶ S obzirom na to da se radi o (autorskoj) nešto ranijoj skladbi od ostalih, može se pretpostaviti da je ova skladba došla do zapisivača porečke zbirke preko koje od instrumentalnih suita ili kasnijih obrada. S druge strane, *Instrumentalnu skladbu* (RISM ID: 1001057545) na f. 18r-18v mogli smo povezati s arijom *Sentire che nel sen amor legato sta* iz opere *Orlando finto pazzo* (RV 727, 1. čin, 7. scena) Antonija Vivaldija (1678-1741).⁵⁷

Zbirka ZMP 11922 (*59 Instrumental pieces*) također je zbirka instrumentalnih skladbi ili aranžmana vokalnih skladbi za jedan ili dva instrumenta. Po svojem sadržaju najbliža je zbirci ZMP 13700. Uz skladbe za jedan instrument visoke lage nekoliko je skladbi za dvije oboe. Na kraju zbirke (f. 26v) zapisana je *Schala[!]* per il *Traversier*, raspona od d1 do d3, s uputama za prstomet, te dodatne vježbe za sviranje.

Specifičnost je ove zbirke to da je više skladbi (čak osam) zapisano dvaput, što, uz jednostavnost primjera, pridonosi pretpostavci o njezinu didaktičkom karakteru.⁵⁸ U zbirci nalazimo vježbe i intonacije (14), menuete (8), marševe (1), *can-*

⁵⁴ *Voi trappasar, Aria, L'è quà quel che ha promesso, No gò ben se su quel babio, In sta stagion che giubila, Donne a mio modo, Donne no sò se abbiè la calamita, Qual vedova tortorella, Za che in ciel luse la luna, Son de un gusto delicato, Aria di Gianantonio, Aria dello stesso, Amanti che tormenti* (tekst na margini), *Mi gò de tutto un poco* (tekst na margini), *Visto zottina, Dentro al mio cuor contrasta, Ah non puoi credere* (tekst na margini), *Sotto l'arco d'un crudo fato, Col chiaro de sta luna* (tekst na margini), *La Pastorella, Clori amata, La Dama favorita, Onton puttazze, Se posso voi trovarme, L' istae xe pur vegnua, Vorrave che una volta, Clori no sò perche, Misera farfalletta* (tekst potpisan pod notama), *Aria di Gianantonio, Aria da battello, Ve noi donne avisar*. Nije isključeno da je koji od ovih naslova također ples.

⁵⁵ *Bao* 000125843 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127717 (US-BEm) Italian MS 1064; *Maddalena* 000125839 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127724 (US-BEm) Italian MS 1064;

⁵⁶ Vidi: <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/1989>, pristupljeno 31. 3. 2019. Usp. RISM ID: 451508496 (D-W) Cod. Guelf. 267 Mus. Hdschr. (Nr. 3); RISM ID: 900020618 (US-CAward) M1505. L94 O6 1700.

⁵⁷ Opera je prazvedena 1714. u Teatro Sant'Angelo u Veneciji. Za usporedbu vidi RISM ID: 211007030 (D-Dl) Mus.1-F-30, [https://imslp.org/wiki/Orlando_finto_pazzo_RV_727_\(Vivaldi,_Antonio\)](https://imslp.org/wiki/Orlando_finto_pazzo_RV_727_(Vivaldi,_Antonio)), pristupljeno 31. 3. 2019.

⁵⁸ Radi se o *canzonettama* *Vojo che andemo Nina, La cagion delle mie pene, Per quel bel viso di grazie adorno, Cosa fasta di Zanetta, Il Tarapata ta, Cara Bettina, Me son sogna sta notte te menuetu Minueto del Re di Sardegna*. Primjeri nisu zapisani uzastopno nego na različitim mjestima unutar zbirke.

zonette i arije (21)⁵⁹ te instrumentalne skladbe (*Marliton, Allegro, Adagio pastorale, Adagio* i sl.; 5) za jedan instrument. Naknadnom usporedbom incipita s RISM-ovom bazom utvrdili smo da se dvije instrumentalne skladbe bez naslova također mogu povezati s *canzonettama*. Instrumentalna skladba u G-duru na poleđini f. 18 (RISM ID: 1001060845) može se povezati s *canzonettom Patrona bella cossa mai xe*,⁶⁰ dok se ona u D-duru (RISM ID: 1001060848) na poleđini f. 20 može povezati s *Un aura soave di dolce vendetta* (iz opere *Merope* N. Jommellija).⁶¹ Kod *Allegra* (RISM ID: 1001059022, f. 4v-5r) nalazimo sličnost s incipitom *Sonate a 3* Giuseppa Sammari-nija, no za potpunu identifikaciju bilo bi potrebno usporediti cijelu skladbu.⁶² Za dvije oboe su sljedeće skladbe: *Sinfonia* abbate Capellija, fragmentarna *Sonata a due Oboe*, tri višestavačne instrumentalne skladbe koje bi mogle biti sonate ili sinfonie te po jedan menuet i jedan marš.⁶³ Nekoliko skladbi iz ove zbirke (*Vojo che andemo Nina, La cagion delle mie pene, Per quel bel viso di grazie adorno, Nina te dago parte*) podudaraju se i s jedinicama u zbirci 42 *Canzonettas* u Herzog August Bibliothek u Wolfenbüttelu.⁶⁴ Zanimljiva je poveznica *Sonate a due Oboe* koja je samo fragmentarno zapisana u zbirci ZMP 11922 (RISM ID: 1001060846, f. 19v).⁶⁵ Vjerojatno se radi o *Koncertu za dvije flaute i gudače (Concerto a 6)* Johanna Davida Heinichena (1683-1729),⁶⁶ njemačkog skladatelja i teoretičara koji je 1710-1716 boravio u Veneciji te kasnije prenio venecijanski stil na dresdenski dvor, djelujući ondje kao *Kapellmeister*.⁶⁷

⁵⁹ Zastupljeni su sljedeći naslovi: *La marmotina, Vojo che andemo Nina* (2x), *La cagion delle mie pene* (2x), *Per quel bel viso di grazie adorno* (2x), *Cosa fasta di Zanetta* (2x), *Il Tarapata ta* (2x), *Me son sogna sta notte* (2x), *Cara Bettina* (2x), *Che stemo piu a bada, Grazie agli inganni tuoi, Nina te dago parte, Si la gondola ghavere* te dvije neidentificirane arije (u izvoru imenovane samo *Aria*).

⁶⁰ Skladba se nalazi u zbirci aria u Biblioteci Accademie nazionale di S. Cecilia u Rimu (sign. A-Ms-3798), RISM ID 850654012. Usporedba je načinjena samo prema incipitima. Skladbe se, međutim, razlikuju i po mjeri i po tonalitetu – porečka je u 3/8 mjeri i u G-duru, dok je rimska u 3/4 mjeri i u F-duru te bi svakako trebalo usporediti cjelovite melodije.

⁶¹ Radi se o ariji *Merope* iz 7. slike 2. čina. Usp. npr. RISM ID: 212008398 (D-DI) Mus.3032-F-2. Ta je skladba u ZMP zbirci uključena i u ZMP 11921 (RISM ID: 1001058101).

⁶² Sammartini, Giuseppe: *Sonatas* in F major 400187994 (CH-EN) Ms A 628 (Ms.5143); *Sonata a 3. Duo Flauti Trav. con Cemb. ó Violoncello Del Sigre* [later added: Giuseppe San] Martini, RISM ID: 190019156 (S-Skma) C2-R

⁶³ Abbate Capelli, *Sinfonia*, RISM ID: 1001060323; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001060831; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001060838; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001060841; *Marches* RISM ID: 1001060843; *Sonatas (Fragments)* RISM ID: 1001060846; *Minuets* RISM ID: 1001059040.

⁶⁴ RISM ID: 451508791 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 1-42). Vidi br. 17 (*Voggio ch'andemo a Nina*, RISM ID: 451508808), 31 (*Nina te dago parte*, RISM ID: 451508822), 32 (*L'occasion delle mie pene*, RISM ID: 451508823), 33 (*Per quel bel viso di grazie adorno*, RISM ID: 451508824). Za *L'occasion delle mie pene* vidi i RISM ID: 150204016 (DK-Kk) (mu 7408.1940).

⁶⁵ Zapisan je samo početak prvog stavka (*Allegra*) i to samo dionica ob 1.

⁶⁶ Danas se primjerak tog koncerta nalazi u Universitetsbiblioteket u Lundu u zbirci Hinricha Christoph Engelharta (1694-1765). Usp. RISM ID: 190002800 (S-L) Saml.Engelhart 270.

⁶⁷ Usp. George J. BUELOW, Heinichen, Johann David, *Grove Music Online*, <http://www-1oxford-musiconline-1com-1000008ge01a0.han.kug.ac.at/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000012688>, pristupljeno 29. 3. 2019.

Slika 4: ZMP 11922, *Sinfonia a due Oboè* del Sigr Abbate Capelli, f. 10v

Zbirka instrumentalnih djela pod signaturom ZMP 11926 (*64 Instrumental pieces*) manjeg je izduženog formata (11,6 x 30,2 cm) i donosi niz kratkih instrumentalnih skladbi za instrument dubokog registra (4), vjerojatno violončelo, ili instrument uz pratnju kontinua. Izuzev početnih devet folija, u ostatku zbirke skladbe su numerirane (1-54). U četirima slučajevima nije zapisana dionica kontinua (f. 4v, 7v, 10r, 39r), iako je za nju predviđeno mjesto u notnom sistemu. Skladbe nisu imenovane, uz izuzetak sonate Antonija Valerianija *Sonata à Violoncello, e Basso del Sigr Antonio Valeriani* te prve numerirane skladbe (f. 10r) nazvane *Aria*. Svi su primjeri iz zbirke jednostavni i doimlju se kao tehničke vježbe za razvijanje gipkosti prstiju kod instrumentalista (ljestvični nizovi, rastvorbe, sekvence). Jednu skladbu za violončelo nalazimo i u ZMP 11936. Pod tom je signaturom samo jedna skladba – *Sonata a Violoncello Solo* u A-duru – neidentificiranog autora. Četiri stavka (*Grave, Allegro, Siciliana, Allegro*) zapisana su u dvije dionice – violončelo i *basso continuo*.

Zbirka ZMP 13695 (*24 Pieces*) sadrži arije i *canzonette* s upisanim tekstom ili bez njega te jedan menuet. U ovom je izvoru najočitiji didaktički karakter zbirke u kojoj su primjeri vjerojatno pisani kao glazbene vježbe s velikim brojem ritmičkih, melodijskih, tekstnih i organizacijskih grešaka (npr. pisanje ključeva). Svojim re-

pertoarom navedena bi se zbirka mogla jednako pridružiti ovoj, kao i prethodnoj cjelini (*canzoni da battello*). Od 23 *canzonette* šest ih je zapisano s tekstem (*Erba fresca erba novella, O mestier tristo, Chi mi consola e chi m'agiuta, Voler putte farve spose, Me vorave maridar, Cos'è Nineta*), za tri je predviđen notni sistem za dionicu kontinua, no ona nije upisana (*Senti che l'è curiosa, Tutti che inamorai sbari per qualche bella, No ghe no chiassi*). Ostale su zapisane kao jedna dionica, najvjerojatnije instrumentalna za flautu, što se sugeriralo oznakom »Flauto secondo« kod skladbe *Tasso o sia aria della notte*. Skladba *Tasso* u ovoj je zbirci zapisana dvaput – prvi put za jedan (f. 3r), a drugi put za dva instrumenta (f. 5v-6r) – i to za dvije flaute – što je ujedno i jedini dvoglasni primjer u zbirci.⁶⁸ Taj je primjer specifičan i kao dio repertoara tzv. *Tasso alla veneziana*, arija venecijanskih gondolijera na temelju *ottave rime* iz *Gerusalemme liberata*.⁶⁹

Zbirka ZMP 13696 (99 *Pieces*) sastoji se od vježbi za jedan ili dva melodijska instrumenta, najvjerojatnije flautu/e, zatim od plesova, arija i drugih jednostavnih melodijskih primjera. Na početku se nalaze i osnovne upute u glazbenu teoriju – objašnjenja trajanja nota, ključeva i mjera, a u zbirci se mogu naći i vježbe/*lezioni*. Kao i u prethodnoj zbirci, mnoge su skladbe zabilježene s očitim ritmičkim pogreškama, što odaje ne baš vještu ruku zapisivača, kao što smo napomenuli i za prethodni izvor. Od plesova prevladavaju menueti (56), a među ostalim skladbama nalazimo vrlo slikovite nazive (engleske plesove / *Ballo Inglese Don Chisiot, Nisan*[?], *Bagalo, Bobuson, Parisina, Casa Rossa*; francuske plesove / *Ballo francese Hymable vainqueur*; plesove *Terazeri, Passatempo, La Capucina, Amarin, Pagana; Diana, Guastala, Giardinieri, Buzzolaetti, Cotiglion, La Baccante*),⁷⁰ od kojih se neki mogu povezati uz uži venecijanski kontekst (*Viletta osia Padovana, Furlana*) ili širi venecijanski – istarski i dalmatinski (*Schiava, Marchia del Armata in Levante*). Zanimljiv je primjer *Menuet che si ballava nelle Feste de Procurator Pisani* koji nas također stavlja u venecijanski kontekst, i to zabave kod prokuratora Pisanija.⁷¹ Uz te su instrumentalne skladbe svoje mjesto u zbirci našle i dvije *canzonette* za glas uz pratnju kontinua (za koju je predviđeno mjesto, no dionica bc nije upisana): *S' imparar la vol patrona* i *A*

⁶⁸ Tasso, i(1), RISM ID: 1001062498; Tasso, fl(2), RISM ID: 1001062541.

⁶⁹ O specifičnosti ovog primjera vidi u članku M. R. Salva: *Canzoni da battello per flauto*, 168-170.

⁷⁰ Zbirku plesova sličnih naziva nalazimo u brojnim rukopisnim zbirkama. Vidi npr. rukopis iz Biblioteke Konzervatorija Benedetto Marcello u Veneciji *Balli Ingresi* (VE0032 CORRER Busta 129.28): *Bonamitie, Gianchisot, Cillegg., Rigadon Inglese, chiavetta, Rat, Nave in Porto, Capucina, Paesana, La Diavolesa, La Pace, Capelon*. https://opac.sbn.it/opacsbn/opacclib?db=solr_iccu&resultForward=opac/iccu/full.jsp&from=1&nentries=10&searchForm=opac/iccu/error.jsp&do_cmd=search_show_cmd&fname=none&item:1032:ID=MSM0133297, pristupljeno 15. 3. 2019. Vidi također i zbirku *152 Pieces* za orkestar RISM ID: 850003915 (I-BGc) N.C.3.4.

⁷¹ Imućna obitelj Pisani dala je više prokuratora sv. Marka i ne može se sa sigurnošću reći o kojem je ovdje riječ. Moguće je da se radi o Luigiju Pisaniju iz sredine 18. stoljeća, koji je bio mecena glazbe i umjetnosti. Usp. npr. bilješku 46 članka Deborah Howard: Giambattista Tiepolo's Frescoes for the Church of the Pietà in Venice, *Oxford Art Journal*, 9 (1986) 1, 11-28, <https://www.jstor.org/stable/1360369>, pristupljeno 23. 3. 2019.

che si che vide. Pojedini se plesovi poklapaju sa spomenutom zbirkom 152 *Pieces* iz Biblioteke u Bergamu (detaljnije vidi u Tablici 4).

Zbirka instrumentalnih skladbi ZMP 13700 (32 *Instrumental pieces*) sastoji se od skladbi za jedan ili dva instrumenta. Sastav je naveden na svega trećini djela i to jedna ili dvije flaute. Međutim, prema analogiji s prethodnim zbirkama, možemo pretpostaviti, kako je zaključio i Salva, da je cijela zbirka namijenjena za jednu, odnosno dvije flaute. Jedan dio zbirke čine pretežno *canzonette / canzoni da battello* (13) obrađene za jedan instrument,⁷² dok drugi dio čine menueti (3) i sonate za jednu (2) ili dvije flaute (6) zasad neutvrđenih autora. *Canzonette* su bez upisanog teksta. Flauta se navodi u nazivima *Sonata per Flauto* ili *Sonata Flauto Solo*, ili kao dionice u skladbama za dvije flaute (zapisane na nasuprotnim stranicama). Skladbe na f. 20-22 koje su pisane obrnuto vjerojatno su dio iste, za sada neutvrđene, *Sinfonie* za dvije flaute.⁷³ Nalazimo zanimljivu poveznicu ove zbirke sa zbirkom ZMP 11922. Naime, čak se pet skladbi iz ove zbirke nalazi i u ZMP 11922, ali u različitim tonalitetima, kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 2: Veza ZMP 13700 sa ZMP 11922

Naslov	ZMP 13700	ZMP 11922
Adagio Pastorale	1001064136; in C	1001059034, in G
Minueto di Faustina	1001064139; in C	1001059039, <i>Minue</i> in G 1001058907; <i>Vojo che andémo Nina</i> in G 1001058923; <i>Vojo che andémo Nina</i> in G
Sonatas	1001064141; in C (3 stavka)	1001059022, <i>Allegro</i> in G (1. st.)
Sonatas?	1001064147; in F, fl (2)	1001060831; in C, ob (2)
Sonatas?	1001064148; in F, fl (2)	1001060841; in C, ob (2)
Sonatas?	1001064152; in C, fl (2)	1001060838; in G, ob (2)

Zanimljivu je analizu transformacije Hasseeve operne arije *Tu di saper procura* (iz *Olimpiade*) u *canzonu da batello* *Minueto di Faustina* donio M. R. Salva,⁷⁴ s opisom promjena teksta i melodije kako bi se operna arija prilagodila i pojednostavila u oblik *canzone da batello*. Za napomenuti je da se veza može pronaći i s *canzonettom* *Voggio ch'andemo a Nina*, odnosno *Vojo che andémo Nina*.⁷⁵ Dvije *canzonette* iz ove

⁷² *Canzonette* u ZMP 13700 sljedećih su naslova: *Xe finio el mondo*, *Cara quando te vedo*, *Me son sognà sta notte*, *Le un gran pezo che mi sento*, *Mia cara Anzoleta*, [Arias], *Dov' è quel tempo antigo*, *Pute care questo el tempo*, *Me sento in gringola*, *Xe qua el fiorev putaze*, *Idolo ingrato*, *Caro mio ben perdona*, *Minueto di Faustina*.

⁷³ Vidi RISM ID: *Sinfonia* 1001064180; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001064179; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001064178; *Instrumental pieces* RISM ID: 1001064177.

⁷⁴ M. R. SALVA: *Canzoni da battello per flauto*, 165-166.

⁷⁵ RISM ID: 150204017 (DK-Kk) (mu 7408.2031), RISM ID: 451508808 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 17), kao i RISM ID: 1001058907 i RISM ID: 1001058923 iz ZMP 11922.

zbirke poklapaju se s onima u zbirci *Arie Nove del 1741: Me sento in gringola i Dov'è quel tempo antigo*.⁷⁶

Zbirka ZMP 13701 (*31 Instrumental pieces*) namijenjena je čembalu. Iako je većina skladbi neimenovana (*Instrumental pieces*), dvije su sonate naslovljene kao *Sonata per Clavicembalo* (f. 5r, 7r), kao i dva *Minueta* (f. 30v). Neke od skladbi koje su popisane u zbirci posebno vjerojatno su stavci sonate. U nekim su se slučajevima mogle naći osnovne poveznice:⁷⁷ *Sonata* u G-duru (RISM ID: 1001064197, f. 7r-8r) može se povezati sa *Sonatom* Johanna Adolfa Hassea (1699-1783),⁷⁸ kao i *Sonata* u g-molu (RISM ID: 1001064195, f. 5r-6v),⁷⁹ krivo pripisana i Baldassareu Galuppiju u zbirci Dragana Plamenca u Music Library na Sveučilištu Yale (RISM ID: 900009388). Kao Galuppijevu *Sonatu* možemo prepoznati *Instrumentalnu skladbu* u d-molu (RISM ID: 1001064202, f. 13r-13v).⁸⁰ Sve tri poveznice vremenski i stilski odgovaraju porečkoj zbirci.⁸¹ U slučaju *Instrumentalnih skladbi* na f. 27v-28r, 28r i 28v⁸² nalazimo sličnost incipita sa skladbama *Preludio*, *Allegro*, *Aria Largo* i *Corrente All.o assai* Domenica Zipolija (1688-1726) u zbirci londonske Royal Academy of Music,⁸³ s razlikom u tonalitetu (h-mol u odnosu na a-mol u porečkoj zbirci). Tri skladbe na f.31r-33r vjerojatno su stavci *Sonate* u G-duru koju je prema RISM-ovu katalogu skladao Johann Adolf Hasse,⁸⁴ no prvi stavak istog incipita vodi se i kao skladba Benedetta Marcella (1686-1739).⁸⁵

4) Trio sonate

Ovoj skupini pripada dvanaest (trio)sonata »Suonate a Trè Due Violini, e Basso« (u G-duru, B-duru, c-molu, G-duru, C-duru, D-duru, g-molu, Es-duru, A-duru, F-duru, d-molu i E-duru) talijanskog skladatelja i violinista Domenica Galla (oko 1730-?) sačuvanih u dionicama druge violine i basa, dok nedostaje dionica prve violine.⁸⁶ Obuhvaćene su signaturama ZMP 11924, ZMP 11925, ZMP 13694,

⁷⁶ U ZMP zbirci *Me sento in gringola* je u F-duru, a u *Arie Nove* u G-duru, dok je *Dov'è quel tempo antigo* u ZMP-u u C-duru, a u *Arie Nove* u F-duru. Treća skladba koja se poklapa sa zbirkom *Arie Nove* je *Si la gondola ghavere* iz ZMP 11922, f. 10r (RISM ID: 1001065179) u *Arie Nove Si la gondola avere*. Oba su primjera u G-duru, no ovoj u ZMP zbirci nedostaje posljednjih sedam taktova.

⁷⁷ Za usporedbu se koristilo pretraživanje incipita u RISM-ovu katalogu.

⁷⁸ U ZMP 13701 zapisani su prvi i treći stavak.

⁷⁹ Usp. RISM ID: 900009388 (US-NH) Plamenac coll., Ms. s.s.

⁸⁰ Usp. RISM ID: 852022390 (I-MC) 3-A-10k.

⁸¹ Usp. RISM ID: 240006532 (D-SWI) Mus.2518.

⁸² RISM ID: 1001064753; RISM ID: 1001064754; RISM ID: 1001064755.

⁸³ Usp. *Preludio*, RISM ID: 800159288; *Allegro*, RISM ID: 800226454; *Aria Largo*, RISM ID: 800226455; *Corrente All.o assai* RISM ID: 800226456 (GB-Lam) MS 299.

⁸⁴ Usp. RISM ID: 270000436 (D-DI) Mus.2477-T-3; vidi i RISM ID: 190024046 (S-Skma) P-R za 1. stavak.

⁸⁵ Usp. RISM ID: 850009853 (I-Nc) M. S: 5327; RISM ID: 852034360 (I-MC) 6-E-1/21a.

⁸⁶ Transkribirana verzija prve Sonate u G-duru (partitura i sve dionice) dostupna je u IMSLP bazi, kao i neke obrade. *12 Trio Sonatas* (Gallo, Domenico), 1780, [https://imslp.org/wiki/12_Trio_Sonatas_\(Gallo,_Domenico\)](https://imslp.org/wiki/12_Trio_Sonatas_(Gallo,_Domenico)); <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/83437>, pristupljeno 20. 3. 2019.

Slika 5: ZMP 11924, 6 Sonate, Domenico Gallo, *Sonata 2 u B-duru*, dionica violine 2, 1. stavak *Perffetto*, f. 3v

ZMP 13697, s obzirom na to da su sonate grupirane po 6 u obje dionice (1-6, 7-12). Ove su se sonate dugo pogrešno atribuirale Giovanniiju Battisti Pergolesiju (1710-1736) pod čijim ih je autorstvom 1780. objavio londonski izdavač Robert Bremner,⁸⁷ a najpoznatije su jer ih je upotrijebio Igor Stravinsky u baletu *Pulcinella*.⁸⁸ Potpuni se primjerci tih sonata danas mogu naći primjerice u zbirkama The British Library⁸⁹ i Conservatoire Royal de Bruxelles (Bibliothèque – Koninklijk Conservatorium Brussel).⁹⁰

⁸⁷ Vidi RISM ID: 00000990048972. O problemu krive atribucije između Pergolesija i Galla vidi više u: Frank WALKER: Two Centuries of Pergolesi Forgeries and Misattributions, *Music & Letters*, 30 (1949) 4, 297-320, <https://www.jstor.org/stable/730672>, pristupljeno 20. 3. 2019; Charles L. CUDWORTH: Notes on the Instrumental Works Attributed to Pergolesi, *Music & Letters*, 30 (1949) 4, 321-328, <https://www.jstor.org/stable/730673>, pristupljeno 20. 3. 2019; Carl JOHANSSON: From Pergolesi to Gallo by the Numericcode System, *Svensk tidskrift för musikforskning*, 57 (1975) 2, 67-68, http://www.musikforskning.se/stm/STM1975/STM1975_2Johansson.pdf, pristupljeno 20. 3. 2019.

⁸⁸ Usp. Charles L. CUDWORTH: Gallo, Domenico, *NGroveD*, 9, 476-477; Također i Barry S. BROOK: Stravinsky's *Pulcinella*: The 'Pergolesi' Sources, u: *Joël-Marie Fauquet: Musiques, signes, images: Liber amicorum François Lesure*, Genève: Minkoff, 1988, 41-66.

⁸⁹ 36 *Trios*, RISM ID: 806456664, (GB-Lbl) MS Mus. 130.

⁹⁰ 14 *Sonatas*, RISM ID: 704002754, (B-Bc) 14953.

5) Instruktivne zbirke

U cjelinu smo okupili dvije instruktivne zbirke pod signaturama ZMP 11917 i ZMP 11919, iako se, kao što smo napomenuli, i u drugim zbirkama ogleda instruktivni karakter. Takve zbirke odgovaraju i mogućoj namjeni velikog dijela muzikalija iz Carlijeve zbirke – glazbenoj poduci i razbibrizi učenog velikaša i amatera. Prva nosi naslov *Sistema dell'accompagnam~to, e Contrapunto per lo Cembalo, del Sigl r: Niccolò Porpora* (slika 6), dok je druga bez naslova te joj je dodijeljen generativni naslov »17 Studies«. Obje se mogu smjestiti u sredinu 18. stoljeća. Nicola Porpora (1686-1768), talijanski skladatelj i glazbeni pedagog, najpoznatiji je kao operni skladatelj i učitelj pjevanja, a djelovao je u Napulju, Veneciji, Londonu, Dresdenu, Beču i dr.⁹¹ Njegova zbirka sastoji se od serije primjera za harmoniju, kontrapunkt i kompoziciju, a Joseph Haydn, koji je bio njegov učenik u Beču, rekao je »da je naučio prave temelje kompozicije od slavnog g. Porpore«.⁹² Među Porporinim didaktičkim radovima navode se *Solfeggi, Porpora's Elements of Singing, Solfeggi fugato ad una e a due voci, 25 vocalizi ad una voce e a due voci fugate*. Nažalost, u ovoj fazi istraživanja nismo uspjeli ući u trag djelu koje bi povezali s izvorom iz Poreča, što mu s druge strane daje posebnu važnost.

Slika 6: ZMP 11917, Porporin *Sistema dell'accompagnam~to, e Contrapunto per lo Cembalo*, naslovnica

⁹¹ Kurt MARKSTROM – Michael F. ROBINSON: Porpora, Nicola (Antonio), *New Grove Music Online*, <https://doi-org-1000008y30075.han.kug.ac.at/10.1093/gmo/9781561592630.article.22126>, pristupljeno 21. 3. 2019.

⁹² »Haydn became Porpora's valet, pupil and his keyboard accompanist; he claimed to have learnt 'the true fundamentals of composition from the celebrated Herr Porpora'«. *Ibid.*

Druga zbirka neidentificiranog autora pod signaturom ZMP 11919 na početku donosi objašnjenja naziva, izgleda i vrijednosti nota i pauza (*Nome e Figura delle Note, Valore, Pausa*), mjere (*Tempi musicali*), pauze u odnosu na pripadajuću mjeru (*Pause ne Tempi diversi*), a zatim slijedi 17 primjera basa, šifriranog u većoj ili manjoj mjeri. Veći broj stranica sveska ostao je neispisan.

Zaključak

Zbirka glazbenih rukopisa u Zavičajnom muzeju Poreštine iz ostavštine grofa Stefana Carlija u ovom je radu prvi put predstavljena u cijelosti. To je ujedno i prva hrvatska zbirka popisana u RISM-ovu programu Muscat. Prvi dio istraživanja komparativnih izvora sa zbirkom ZMP obavio se već za vrijeme popisivanja zbirke kako bi se došlo do dodatnih podataka o skladbama, a ti su podatci uneseni i u katalog. Drugi dio istraživanja obavio se za vrijeme pisanja ovog rada, tako da oba donose nove spoznaje o samoj zbirci. Uključena je i pretpostavka da zbirka *Arie Nove del 1741* iz Državnog arhiva u Pazinu također pripada ovom fundusu muzikalija s obzirom na to da se i u toj instituciji čuva dio ostavštine obitelji Carli, a sama zbirka *Arie Nove* po razdoblju nastanka odgovara i muzikalijama iz Zavičajnog muzeja Poreštine. Specifičnost je trenutnog istraživačkog okruženja brza promjena i svakodnevno upisivanje novih unikatnih glazbenih izvora u brojne mrežno dostupne baze podataka. Oni nam mogu pomoći da bolje razumijemo materijale koji su u centru našeg interesa, a u nekim slučajevima mogu dati i potpuno novi pogled na njih, što je perspektiva i za buduće istraživače zbirke ZMP. Kako smo pokazali u ovom radu, zbirka ZMP jedinstvena je u hrvatskom kontekstu, a važna i zanimljiva i u internacionalnom. To se posebno odnosi na repertoar opernih arija i venecijanskih *canzona da batello* te na one izvore koji su se, zasad, pokazali unikatnima. Ako i pretpostavimo da su svi rukopisni izvori zaista pripadali obitelji Carli, ipak brojna pitanja ostaju otvorena, prvenstveno vezana uz njihovu nabavku ili predloške za njihovu kompilaciju, moguće izvedbe, osobito u Istri i sl. Pojedine zbirke ukazuju na to da su moguće bile didaktički materijali. Jesu li ih koristili grofovi Stefano ili Gianrinaldo koji su se u većoj ili manjoj mjeri bavili glazbom? Je li dio zbirke pripadao ili trebao pripasti Gianrinaldijevu sinu Agostinu Carliju Rubbiju? Neke su zbirke (vidi posebno arije) možda bile materijali za razmišljanje o glazbenim, pjesničkim, filozofskim i drugim pitanjima. Možda će se neki odgovori naći u korespondenciji Carlijevih. Materijal ukazuje na to da je zbirka sakupljena kroz duže vremensko razdoblje i kroz nekoliko generacija te svakako nije vezana samo uz grofa Stefana Carlija. Repertoar svakako pokazuje čvrstu vezu s Venecijom te je primjer migracije repertoara između centra i periferije.⁹³ S

⁹³ O pitanjima odnosa centara i periferija na području glazbe vidi rezultate projekta Music Migrations in the Early Modern Age: the Meeting of the European East, West and South (MusMig), pogotovo

obzirom na to da srodne izvore nalazimo u mnogim svjetskim knjižnicama i institucijama, zbirka ZMP svakako nudi daljnje mogućnosti za istraživanje pojedinih izvora u mediteranskom, europskom i svjetskom kontekstu. To je i materijal koji se može iskoristiti za konkretiziranje baštine u zvuku, za što već imamo odlične primjere.⁹⁴

PRILOZI

Tablica 3: Popis opernih brojeva u zbirci ZMP⁹⁵

Signatura	Skladatelj	Opera (broj arija)	Arije	Kazalište	Godina
ZMP 11921	[Anonymus]	(1 arija)	<i>Quel'augelletto in lacci stretto</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	
ZMP 13698	[Anonymus]	? (2 recitativa, 4 arije)	<i>Irene Irene mia ascolta al men (rec)</i> <i>Privo d'ogni contento (aria)</i> <i>Abbandonato e solo sospira</i> <i>Oh quante volte l' acceso mio</i> <i>Vagabondo fumaticello</i> <i>Forse la mia costanza (rec)</i>		
ZMP 13702	[Anonymus]	? (1 arija, fragment)	<i>? non ho più sposo</i>		
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? (1 arija)	<i>Fuggi da' gl'occhi miei</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? (1 arija)	<i>Per piacer de voti miei</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731

zbornik J. GUZY-PASIAK – Aneta MARKUSZEWSKA (ur.): *Music Migration in the Early Modern Age. Centres and Peripheries – People, Works, Styles, Paths of Dissemination and Influence*, Varšava: Liber Pro Arte, 2016.

⁹⁴ Izbor djela iz Zbirke ZMP izvest će se u sklopu programa 13. porečkog povijesnog festivala Giostra (ljetno 2019) u organizaciji Društva prijatelja Giostre, osnovanog u sklopu ZMP-a, a koji dočarava život u doba baroka na temelju izvornih povijesnih dokumenata. O programu vidi: <http://giostra.info/o-nama/glazba/>, pristupljeno 26. 3. 2019.

⁹⁵ U uglate zagrade upisali su se podatci koji nisu u izvoru. Redoslijed opernih brojeva u tablici nije nužno onaj kojim se oni javljaju u izvoru – u nekim su izvorima arije istog autora objedinjene pod istom podnaslovnicom, dok su u nekim razdvojene. U ovom su se prikazu nastojali okupiti svi brojevi istog skladatelja i iz istog djela. U tablicu su unesene godine navedene na izvoru koje su u nekim slučajevima nadopunjene podacima iz drugih izvora, ako su se oni razlikovali.

ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? (1 arija)	<i>Agitato questo petto</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? (1 arija)	<i>Non fu mai più bello sdegno</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? [Siroe re di Persia?] ⁹⁶ (1 arija)	<i>Se il tuo core è suenturato</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? [Siroe re di Persia?] (1 arija)	<i>Dalla procella al lido</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? [Siroe re di Persia?] (1 arija)	<i>Anche in mezzo del tuo sdegno</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 13702	Auttori diversi [Anonymus]	? [Siroe re di Persia?] (1 arija)	<i>Noi siam quel ruscelletto</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731
ZMP 11921	Bernasconi, Andrea (1706-1784)	<i>Serenata [Endimione]</i> ⁹⁷ (1 duet, 1 arija)	<i>Se non m'inganna l'idolo mio (duetto) Quel ruscelletto che l'onde chiare</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1742/ 1741 ⁹⁸
ZMP 11921	Carcani, Giuseppe (1703-1778)	? (3 arije)	<i>Quando gradita calma mi fa sperare Dal tuo gentil sembiante nacque il mio primo amore Io so qual pena sia quella d'un cor geloso</i>		

⁹⁶ U Chronology of productions at Teatro San Giovanni Grisostomo IMSLP baze kao autor opere *Siroe, re di Persia* izvedene u Teatro San Giovanni Grisostomou siječnju 1731. navedeno je *Various* što odgovara kategoriji *Auttori diversi* navedenij u ZMP 13702. https://imslp.org/wiki/Chronology_of_productions_at_Teatro_San_Giovanni_Grisostomo, pristupljeno 15. 3. 2019.

⁹⁷ Usp. s libretom *Endimione, serenata a quattro voci, musica del signor Andrea Bernasconi dilettante. Da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di San Gio. Crisostomo. L'ultima sera di Carnovale dell'Anno MDCCXLII*, <https://www.loc.gov/item/2011563937/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

⁹⁸ Godina navedena uz ariju *Quel ruscelletto che l'onde chiare*.

ZMP 11921	Carcani, Giuseppe (1703- 1778)	[<i>Ambleto?</i>] ⁹⁹ (1 zbor, 14 arija)	<i>Fra plausi e giubili</i> (coro) <i>Segui ad amar costante</i> <i>Più fido non poss'io</i> (x2) <i>Del mio cor soave pena</i> <i>Uscite dal mio core</i> ¹⁰⁰ <i>Se marte al mio valore</i> <i>Lusinghi lo sposo</i> <i>Cara sposa un tuo bel guardo</i> <i>Ti sento si nel core</i> <i>Vincero quell'alma altera</i> <i>Tu mi conosci o perfido</i> <i>Dolce pensar che t'ami</i> <i>Va se puoi salva un tiranno</i> <i>Deh s'avvinta in aspri nodi</i> <i>Saprò versar dal ciglio</i>	Teatro Sant' Angelo	1742
ZMP 11921	Carcani, Giuseppe (1703- 1778)	[<i>Ambleto</i>] (1 duet, 1 arija)	<i>Se pria morir degg'io fra l'ombre for- tunate</i> (duetto) <i>Son sdegnato e son geloso</i>	Teatro Sant' Angelo	1742
ZMP 11921	Carcani, Giuseppe (1703- 1778)	[<i>Santa Bar- bara?</i>] ¹⁰¹ (1 arija)	<i>Ombre dolenti e nere</i>		[1746?]
ZMP 13702	[Ciampi, Francesco (1690- 1764)?]	[<i>Onorio?</i>] ¹⁰² (3 arije)	<i>Nell'onor d'eccelso impero</i> <i>Esangue a piedi tuoi</i> <i>Vieni o morte</i>	[Teatro San Giovanni Grisostomo?]	[1729?]
ZMP 11921	Fiorillo, Ignazio (1715- 1787)	[<i>Il vincitor di se stesso?</i>] ¹⁰³ (4 arije)	<i>Nel core d'Achille</i> <i>Parto del cor la pena</i> <i>Di polve e di sangue</i> <i>Se di speme un aura spira</i>	Teatro Sant' Angelo	1741 / 1742 ¹⁰⁴

⁹⁹ Usp. s libretom *Ambleto, drama per musica da rappresentarsi nel Teatro di Sant' Angelo il carnevale dell'anno 1742*, <https://www.loc.gov/item/2010665254>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰⁰ U ZMP 11921 pod zajedničkim zbirnim naslovom *Le Arie Seguenti Sono Del Sig: Giosepe Carcani, a bez naznake godine i mjesta izvedbe, zapisane su sljedeće arije: Uscite dal mio core, Se marte al mio valore, Lusinghi lo sposo; Quando gradita calma mi fa sperare; Cara sposa un tuo bel guardo, Ti sento si nel core; Son sdegnato e son geloso; Vincero quell'alma altera, Tu mi conosci o perfido; Dal tuo gentil sembiante, Io so qual pena sia quella d'un cor geloso; Dolce pensar che t'ami, Va se puoi salva un tiranno; Ombre dolenti e nere.*

¹⁰¹ Usp. libreto *Santa Barbara: componimento sacro per musica. Da cantarsi nell'Oratorio de' RR. PP. della Congregazione dell'Oratorio di Venezia, 1746*, <https://books.google.hr/books?id=BYC0WeX5zw4C&hl=hr&pg=PA1#v=onepage&q&f=false>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰² Usp. libreto *Onorio, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell'autunno dell'anno MDCCXXIX, dedicato a Sua Eccellenza Il Sig. Marchese Luca Casimiro Degl'Albici*, <https://www.loc.gov/item/2010665498/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰³ Usp. s libretom *Il vincitor di se stesso, dramma per musica del Sig. conte Antonio Zaniboni patrizio Bolognese da rappresentarsi nel Teatro di Sant' Angelo. L'Autunno dell' Anno MDCCXXI. Dedicato a sua eccellenza Carlo Filippo Lasteras*, <https://www.loc.gov/item/2010665266/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰⁴ Godina navedena uz arije *Parto del cor la pena, Di polve e di sangue i Se di speme un aura spira.*

ZMP 13702	Giacome- lli, Gemi- niano	[<i>Epaminon- da?</i>] ¹⁰⁵ (6 arija)	<i>Intorno a questo core Tu che per prova fai Sento ne so che sia Questo pallore non vien d'amore Credi tu di lusingarmi Misera o Dio che fo</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1732
ZMP 13702	Giacome- lli, Gemi- niano (1692- 1740)	[<i>Gianguir</i>] ¹⁰⁶ (6 arija)	<i>Tace il labbro È troppo fida e forte Addio per sempre Cignal ne la foresta Non sarei nemico al padre No sleal più non t'ascolto</i>	Teatro San Cassiano	1728 [1729]
ZMP 8928	Hasse, Johann Adolf (1699- 1783)	[<i>Alessandro nell'Indie?</i>] (21 arija)	<i>È prezzo leggiero d'un suddito il sangue Vil trofeo d'un'alma imbelle Chi vive amante sai che delira O su gl'estivi ardori Se mai turbo il tuo riposo Se possono tanto due luci vezzose Compagni nell'amore se tolerar non sa Se amore a questo petto Senza procelle ancora Digli ch'io son Fedele È ver che all'amo intorno S'è ver che t'accendi Il regno il consorte la pace perdei Se viver non poss'io Se troppo crede al ciglio Serbati a grandi imprese Finché rimango in vita Dov'è s'affretti per me la morte Mio ben ricordati se avvien ch'io mora Sono confusa pastorella</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	[1736] ¹⁰⁷

¹⁰⁵ Usp. libreto *Epaminonda, dramma per Musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nel Carnouale dell'anno 1732 dedicato a Sua Eccellenza Henrico Conte de Radnor Viceconte di Bodmin Barone di Truro e Pari della Gran Bretagna*, <https://www.loc.gov/item/2010665414/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰⁶ Usp. libreto *Gianguir, dramma per Musica da rappresentarsi nel Teatro Tron di S. Cassano L'anno MDCCXXIX, dedicato a Sua Eccellenza Guglielmo Conte di Jersey Visconte Villiers de Dartmouth Barone de Hoo, pari della Gran Bretagna*, <https://www.loc.gov/item/2010665492/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰⁷ Prema Chronology of productions at Teatro San Giovanni Grisostomo, https://imslp.org/wiki/Chronology_of_productions_at_Teatro_San_Giovanni_Grisostomo, pristupljeno 15. 3. 2019.

ZMP 13702	Hasse, Johann Adolf (1699-1783)	[<i>Artaserse</i>] ¹⁰⁸ (9 arija)	<i>Va tra le selve ircane Se d'un amor tiranno Conservati Fedele Fra cento affanni e cento Se al labro mio non credi Che pena al mio core Parto qual pastorello Lascia cadermi in volto Per questo dolce amplesso</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1730
ZMP 11921	Jommelli, Niccolò (1714-1774)	? (1 arija)	<i>Di questo cor fedele</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1742
ZMP 13699	Jommelli, Niccolò (1714-1774)	[<i>Merope</i>] (1 sinfonia)	<i>Sinfonia</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1742
ZMP 11921	Jommelli, Niccolò (1714-1774)	[<i>Merope</i>] ¹⁰⁹ (5 arija)	<i>Per conforto a tanti guai Quella che il ciel ti diede Non ho più pace Veggio il ciel turbato e nero Un aura soave di dolce vendetta</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1742/ 1741 ¹¹⁰
ZMP 8928	Jommelli, Niccolò (1714-1774)	[<i>Semiramide</i>] ¹¹¹ (23 arije)	<i>S'io vado frà ritorte Tu sai ch'il mio core Infida mi credi e infida non sono Mi promette amore e fede Quel nodo amabile Sì lo veggio è grande il core Vedrai cangiarsi in fulmini Sorge tall'ora in cielo Incerta di mia sorte</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1743 ¹¹²

¹⁰⁸ Usp. libreto *Artaserse, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell' Carnevale dell'anno MDCCXXX dedicato a Sua Eccellenza Mulord Guglielmo Conte Comp. Viconte Fordiche Barone de Wingham*, Istituto Storico Germanico, Rome (I-Rig): Rar.Lib. Ven.651/656#653, <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/115196>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹⁰⁹ RISM ID: 1001027158 (D-Mbs Mus.ms. 4469); Württembergische Landesbibliothek, Stuttgart (D-Sl): HB XVII 246a-c ([https://imslp.org/wiki/Merope_\(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2\)](https://imslp.org/wiki/Merope_(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2))), pristupljeno 15. 3. 2019. Usp. s libretom *Merope, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisostomo il Carnouale 1742 dedicato alla Veneta Nobilta'*, <https://www.loc.gov/item/2010665256/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹¹⁰ Godina navedena uz arije *Non ho più pace, Un aura soave di dolce vendetta*.

¹¹¹ Usporedba prema digitalnoj verziji rukopisne partiture u Württembergische Landesbibliothek, Stuttgart (D-Sl): HB XVII 249a-c, <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/426964>, <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/426963>, <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/426962>, pristupljeno 15. 3. 2019.; libreto *Semiramide, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisostomo nel Carnevale 1743 dedicato alle Dame*, <https://www.loc.gov/item/2010665238/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹¹² U librettu je, kao i u ZMP 8928, navedena godina 1743, dok je opisu rukopisne partiture na IMSLP 1742. Vidi: [https://imslp.org/wiki/Semiramide_\(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2\)](https://imslp.org/wiki/Semiramide_(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2)), pristupljeno 15. 3. 2019.

			<p><i>Anima infida ingrata che fede non intendi</i> <i>In alto mare scosso da fiera</i> <i>Da me aprendete o semplicette</i> <i>Luci adorate del caro bene</i> <i>Se amor provasti mai se sai che cosa è affetto</i> <i>Che giova il dirmi io t'amo</i> <i>Voi seguite a lusingarmi luci amate</i> <i>Trema e si scuore il suolo</i> <i>Se brami mercede se amore pretendi</i> <i>Già ch'armata a mio dispetto</i> <i>Della mia bella sò che lo sdegno</i> <i>Volger pietoso il guardo</i> <i>Son qual dubia tortorella</i> <i>Tal'or par ch'il fasto prevalga all'affetto</i></p>		
ZMP 8928	Manna, Gennaro (1715-1779)	[<i>Siroe re di Persia</i>] ¹¹³ (22 arije)	<p><i>Se il mio paterno amore</i> <i>D'ogni amator la fede</i> <i>O placido il mare</i> <i>L'onda che mormora</i> <i>La sorte mia tiranna</i> <i>Se intender voi bramate</i> <i>L'incerto mio pensiero</i> <i>Non ascoltar mio core</i> <i>Mi lagnerò tacendo</i> <i>Mi credi infedele</i> <i>Sgombra dall'anima tutto il timor</i> <i>Ebbi da te la vita</i> <i>Degnato mi accendo di giusto furore</i> <i>Se pagnar non sai col fato</i> <i>Si tu già m'intendi tu sai</i> <i>Amico il fato mi guida in porto</i> <i>Non vi piacque ingiusti dei</i> <i>Di te più fiero forse non viddi ancor</i> <i>Mostro perfido spietato</i> <i>Gelido in ogni vena</i> <i>È folle chi crede</i> <i>Se l'amor tuo mi rendi</i></p>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1743
ZMP 13702	Orlandini, Giuseppe Maria	[<i>Massimiano?</i>] ¹¹⁴ (16 arija)	<p><i>La mia legge è il mio comando</i> <i>Tu la mia legge intendi</i> <i>Resti pur resti al tuo core</i> <i>Frema il ciel mormori l'onda</i> <i>Costanza in me non credi</i></p>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1731

¹¹³ Usporedba prema digitalnoj verziji rukopisne partiture u Biblioteca Oratoriana dei Gerolamini, Napulj (I-Nf): Inv.№.698., <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/345060>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹¹⁴ Usp. libretto *Massimiano, drama per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell' Carnevale dell'anno 1731 dedicato a Sua Eccellenza il Signor Odoardo Walpole*, <https://www.loc.gov/item/2010665432/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

			<i>Senza fronda l'arboscello No non amarmi no S'io son rea se infida sono Vi son più pene Un alma inamorata Mi sento il core accendere Al mio core io vò dicendo Su le ceneri fumanti A me del caro sposo La navicella che senza stella Non rispondo mi confondo</i>		
ZMP 13702	Porpora, Nicola (1686- 1768)	[<i>Semiramide riconosciu- ta?</i>] ¹¹⁵ (3 arije)	<i>Quel vapor che in vale impure Si pietoso il tuo labro Rondinella a cui rapita</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	1729
ZMP 11921	Porpora, Nicola (1686- 1768)	[<i>Statira</i>] ¹¹⁶ (1 zbor, 1 duet)	<i>Sommo signor di Delo (coro) T'amo bell'idol mio (duetto)</i>	Teatro San Giovanni Grisostomo	[1742]
ZMP 13702	Porta, Giovanni	[<i>Farnace?</i>] ¹¹⁷ (23 arije)	<i>Chi non sente per chi langue È fronda al vento il nostro core Sento un pensiero Misera tortorella Non sempre grandina Deh sposa prendi l'estremo addio L'affetto che in petto Mi parla nel seno speranza ed amore Amabil pargoletto sei vago e gentil Affanni del pensier per un momento Il tuo comando è stimolo Da quel ferro che ha svenato Se il mare senz'onda Dov'è la morte per me Perdona o figlio amato Quest'alma ch'è forte Parli di madre amante Belva che veda ingorda mano Non spero perdono Copre il cielo oscuro nembo Un caro e dolce sguardo Ti vantasti mio guerriero Care pupille amate</i>	Opera di Bologna [Teatro Malvezzi]	1731

¹¹⁵ Usp. libretto *Semiramide riconosciuta*, dramma per musica di Artino Corasio pastore arcade da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nel Carneuale del 1729, <https://www.loc.gov/item/2010665501/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹¹⁶ Vidi RISM unos partiture u RISM ID: 212007606 (D-Dl Mus.2417-F-3); libretto *Statira*, drama per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisosto.mo il Carnovale 1742 dedicato alle Dame, <https://www.loc.gov/item/2010665260/>, pristupljeno 15. 3. 2019.

¹¹⁷ Usp. libretto *Farnace*, dramma per musica da rappresentarsi nel Teatro Malvezzi, la primavera dell'anno MDCCXXXI, <https://archive.org/details/farnacedrammaper159lucc>, pristupljeno 15. 3. 2019.

Tablica 4: Konkordance skladbi iz ZMP-a: canzoni da battello i instrumentalne skladbe (ZMP 11918, 11920, 11922, 11937, 13695, 13696, 13700, 13701) prema naslovu¹¹⁸

RISM ID	Signatura, folio	Naslov	Konkordance ¹¹⁹	Veze s drugim skladbama u ZMP
1001064136	ZMP 13700, f. 2v	Adagio Pastorale		1001059034 ZMP 11922, f. 6v
1001059034	ZMP 11922, f. 6v	Adagio Pastorale		1001064136 ZMP 13700, f. 2v
1001059022	ZMP 11922, f. 4v-5r	Allegro	Sammartini, Giuseppe Sonatas in F major 400187994 (CH-EN) Ms A 628 (Ms.5143); Sonata a 3. Duo Flauti Trav. con Cemb. ó Violoncello 190019156 (S-Skma) C2-R	
1001052835	ZMP 11920, f. 6v	Allemandes	850036840 (I-Rn) Mss musicali 76; 230007455 (D-LEb) PM 176; 300041417 (PL-Pu) 7826; 000113663 (US-AUS) Finney 39	
1001062515	ZMP 13695, f. 4v-5r	Aria del Barliqreto	Cossa fastu mia ninetta 190017732 (S-Skma) SP-R	
1001062520	ZMP 13695, f. 5v	Aria della Gallinera	? Se ti vuol che sia costante 850025918 (I-Vqs) MS Cl.VIII.14 (1128); ¹²⁰	
1001062518	ZMP 13695, f. 5r	Aria della Recamadora	Senti se posso viver 190011163 (S-Skma) SP-R	
1001064129	ZMP 13700, f. 1v	[Arias]	So qua care raise 000125105 (US-BEm) MS 615	
1001057538	ZMP 11920, f. 17r	Ballo del re di Danimarca		1001062766 ZMP 13696 f. 8r
1001052787	ZMP 11920, f. 5r	Bao	450106403 (D-JE) C 7q; 000125843 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127717 (US-BEm) Italian MS 1064; 850022883 (I-BGc) N.C.3.4	

¹¹⁸ Konkordance se ne poklapaju uvijek i tonalitetom, no to se nije posebno isticalo u ovom pregledu. Tablica svakako ne daje potpunu sliku konkordanci i poželjno je njezino daljnje nadopunjavanje. Ona je najvećim dijelom rezultat usporedbe incipita u RISM bazi podataka u razdoblju od siječnja do ožujka 2019. te procjene sličnosti s izvorima u ZMP-u. Mjestimično je nesigurna konkordanca označena znakom ? prije naslova.

¹¹⁹ Naveden je naslov skladbe ukoliko se razlikuje od onoga u ZMP, RISM broj, kratica arhiva u zagradi i signatura izvora. Kod objavljenih izvora korištene su kratice: VBI, VBII, VBIII [= Venetian Ballads, vol. 1, 2, 3], AN [= E. Stipčević (ur.): *Arie Nove del 1741*, Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2011.] i Canzoni da battello [= S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 1990.]

¹²⁰ Objavljeno u *Canzoni da battello*, 9 (*Miscellanea*, I-Vqs 1128).

1001063316	ZMP 13696, f. 8v	Bobuson	Rebuson 850022930 (I-BGc) N.C.3.4	
1001064009	ZMP 13700, f. 1r	Cara quando te vedo	I-Vnm 2047 (8, f. 7v-8r) ¹²¹ (<i>Can- zoni da battello</i> , 356-357) 000125100 (US-BEm) MS 615; 150204015 (DK-Kk) (mu 7408.1939); VB I, ¹²² p. 16	
1001064137	ZMP 13700, f. 3r	Caro mio ben perdona	I-Vnm 2047 (46, f. 44v-45r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 430-31)	
1001058928	ZMP 11922, f. 3v	Che stemo piu a bada	150203979 (DK-Kk) (mu 7408.1634)	
1001058915	ZMP 11922, f. 2v	Cosa fasta di Zanetta	? Cara quando te vedo 000125100 (US-BEm) MS 615	1001059037 ZMP 11922, f. 6r
1001059037	ZMP 11922, f. 6r	Cosa fastu di Zanetta	? Cara quando te vedo 000125100 (US-BEm) MS 615	1001058915 ZMP 11922, f. 2v
1001052841	ZMP 11920, f. 7v	Cotigliion	Cotillions 850022884 (I-BGc) N.C.3.4; 450113471 (D-Mbs) Mus.ms. 1578	1001063377 ZMP 13696, f. 10v
1001063377	ZMP 13696, f. 10v	Cotigliion	850022884 (I-BGc) N.C.3.4; 450113471 (D-Mbs) Mus.ms. 1578	1001052841 ZMP 11920, f. 7v
1001062760	ZMP 13696, f. 7v	Dances (Baletto)	? Le Porte di Roma in D major 000120376 (US-BEm) MS 764	
1001062766	ZMP 13696, f. 8r	Danumar- ca[!] Baletto		1001057538 ZMP 11920, f. 17r
1001063305	ZMP 13696, f. 8r	Don chisiot	? Aria da ballo di Piemonte 455021023 (D-Mbs) Mus.ms. 4117	
1001064130	ZMP 13700, f. 1v	Dov' è quel tempo antigo	AN, [18] (p. 130)	
1001062505	ZMP 13695, f. 4r	Fermerete sonar	Fermeve de sonar I-Vnm 2047 (53, f. 51v-52r) (<i>Canzoni da battello</i> , 444-445)	
1001054366	ZMP 11920, f. 8r	Gelosia	850022927 (I-BGc N.C.3.4); 806292349 (GB-Cu MS. Add.9001); Contredanses 702006393 (B-Ac) Ms 17.761; Schalasi 302002887 (PL-GD) Ms 4024; Salusie 452026638 (D-B) Ms. Danzig 4026; Gelosia 806292349 (GB-Cu) MS.Add.9001	

¹²¹ *Miscellanea*, I-Vnm, MS It., Cl. IV, 2047 (=12649).¹²² *Venetian Ballads's Compos'd by Sig.r Hasse and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1742, <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/370865>.

1001052709	ZMP 11918, 8r-9r	Ghò una gran curiosità	701000417 (B-Br) Ms II 4116 Mus Fétis 3644	
1001063328	ZMP 13696, f. 9r	Hymable vainqueur	L' Amabile 850036801 (I-Rn) Mss musicali 76; L' Amabile 000125836 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127720 (US-BEm) Italian MS 1064; Aimable vainqueur 190013734 (S-Sk) S 173	
1001060845	ZMP 11922, f. 18v	Instrumental pieces	Patrona bella cossa mai xe 850034432 (I-Rama) A.Ms.3798; VB II, ¹²³ p. 28; I-Vmc Cicogna 178 (5, f. 5v-6r) (<i>Canzoni da battello</i> , 622-623)	
1001057545	ZMP 11920, f. 18r-18v	Instrumental pieces	Vivaldi, Antonio: Orlando finto pazzo (RV 727), Sentire che nel sen amor legato sta (I/7) 211007030 (D-DI) Mus.1-F-30	
1001064202	ZMP 13701, f. 13r-13v	Instrumental pieces	Galuppi, Baldassare: Sonatas in D minor (RaaG 40) 850035389 (I-Rsc) G.Mss.77; 852022390 (I-MC) 3-A-10k	
1001064754	ZMP 13701, f. 27v-28r	Instrumental pieces	Zipoli, Domenico: ?Sonatas? in B minor 800226454 (GB-Lam) MS 299	
1001066374	ZMP 13701, f. 28r	Instrumental pieces	Zipoli, Domenico: Airs in B mi- nor (Aria Largo) 800226455 (GB- Lam) MS 299	
1001064755	ZMP 13701, f. 28v	Instrumental pieces	Zipoli, Domenico: Correnti in B minor (Corrente All.o assai) 800226456 (GB-Lam) MS 299	
1001064762	ZMP 13701, f. 31r-31v	Instrumental pieces	Hasse, Johann Adolf: Sonatas in G major (HofHa A9) Allegro assai, 270000436 (D-DI) Mus.2477-T-3; Marcello, Bene- detto: Presto in G major (SelM Z730) 850009853 (I-Nc) M. S: 5327; Marcello, Benedetto: Sonatas in G major 852034360 (I-MC) 6-E- 1/21a.	
1001064764	ZMP 13701, f. 32r-32v	Instrumental pieces	Hasse, Johann Adolf: Sonatas in G major (HofHa A9) Cantabile, 270000436 (D-DI) Mus.2477-T-3	

¹²³ *A Second Set of Venetian Ballads For the German Flute, Violin, or Harpsicord. Compos'd by Sig.r Hasse, and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1745, [https://imslp.org/wiki/Special: Reverse-Lookup/370866](https://imslp.org/wiki/Special:Reverse-Lookup/370866).

1001064765	ZMP 13701, f. 32v-33r	Instrumental pieces	Hasse, Johann Adolf: Sonatas in G major (HofHa A9) Allegro 270000436 (D-DI) Mus.2477-T-3	
1001060848	ZMP 11922, f. 20v	Instrumental pieces - Fragments	Un aura soave di dolce vendetta (Jommelli, Niccolo, Merope (Excerpts)) 212008398 (D-DI) Mus.3032-F-2	1001058101 ZMP 11921, f. 37r-38r
1001063595	ZMP 13696, f. 11v	La Baccante	850022912 (I-BGc) N.C.3.4; 000125838 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127721 (US-BEm) Italian MS 1064	
1001058909	ZMP 11922, f. 2r	La cagion delle mie pene	L'occasione delle mie pene 150204016 (DK-Kk) (mu 7408.1940); 451508823 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 32)	ZMP 11922, f. 5v
1001059025	ZMP 11922, f. 5v	La cagion delle mie pene	L'occasione delle mie pene 150204016 (DK-Kk) (mu 7408.1940); 451508823 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 32)	1001058909 ZMP 11922, f. 2r
1001063332	ZMP 13696, f. 9v	La Capucina	La Capucina 850022931 (I-BGc) N.C.3.4	
1001063334	ZMP 13696, f. 9v	La Capucina	La Capucina 850022931 (I-BGc) N.C.3.4	
1001058901	ZMP 11922, f. 1v	La marmotina	000125107 (US-BEm) MS 615; Qua la marmotina 850708817 (I-Vnm) 10270 ¹²⁴	
1001062500	ZMP 13695, f. 3v	La stagion bella e tranquilla	I-Vqs Miscellanea 1128 ¹²⁵ (9, f. 57v) (<i>Canzoni da battello</i> , 16); 000123495 (US-BEm MS 614)	
1001052805	ZMP 11920, f. 5r	Maddalena	850032326 (I-Gsl) MS. B/18; 000125839 (US-BEm) Italian MS 1063; 000127724 (US-BEm) Italian MS 1064	
1001064132	ZMP 13700, f. 2r	Me sento in gringola	I-Vnm 2047 (43, f. 40v-41r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 424-425) AN, [17] (p. 129]	
1001041082	ZMP 11937, f. 1r	Me son sognà sta note	000123288, US-Bem, MS 657; I-Vnm 2047 (98, f. 96v-97r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 530-531); VB II, p. 30	1001058921 ZMP 11922, f. 2v; 1001058924 ZMP 11922, f. 3r; 1001064010 ZMP 13700, f. 1r

¹²⁴ Vidi i: *Antologia*, I-Vnm It. IV, 738 (=10270); *Antologia*, I-Vmc Cicogna 178, *Canzoni da battello*, 784-785, 952-953.

¹²⁵ *Miscellanea*, I-Vqs, MS 1128 (Cl. VIII Cod. XIV).

1001058921	ZMP 11922, f. 2v	Me son sogna sta notte	I-Vnm 2047 (98, f. 96v-97r) (<i>Canzoni da battello</i> , 530-531); 000123288 (US-BEm) MS 657; VB II, p. 30	1001041082 ZMP 11937, f. 1r; 1001058924 ZMP 11922, f. 3r; 1001064010 ZMP 13700, f. 1r
1001058924	ZMP 11922, f. 3r	Me son sogna sta notte	I-Vnm 2047 (98, f. 96v-97r) (<i>Canzoni da battello</i> , 530-531); 000123288 (US-BEm) MS 657; VB II, p. 30	1001041082 ZMP 11937, f. 1r; 1001058921 ZMP 11922, f. 2v; 1001064010 ZMP 13700, f. 1r
1001064010	ZMP 13700, f. 1r	Me son sognà sta notte	I-Vnm 2047 (98, f. 96v-97r) (<i>Canzoni da battello</i> , 530-531); 000123288 (US-BEm) MS 657; VB II, p. 30	1001058921 ZMP 11922, f. 2v; 1001058924 ZMP 11922, f. 3r 1001041082 ZMP 11397, f. 1r
1001062650	ZMP 13695, f. 6v	Me vorave maridar	VB I, p. 22	1001052702 ZMP 11918, f. 3v
1001052702	ZMP 11918, f. 3v	Me vorave maridar	VB I, p. 22	1001062650 ZMP 13695, f. 6v
1001058101	ZMP 11921, f. 37r-38r	Merope (Excerpts)	Un aura soave di dolce vendetta (Jommelli, Niccolo, Merope (Excerpts)); 212008398 (D-DI) Mus.3032-F-2	1001060848 ZMP 11922, f. 20v
1001064012	ZMP 13700, f. 1v	Mia cara Anzoleta	Mia cara Anzoletta I-Vnm 2047 (40, f. 38v-39r) (<i>Canzoni da battello</i> , 418-419); VB II, p. 3	
1001057057	ZMP 11920, f. 10v	Minuet del Rè		1001063968 ZMP 13696, f. 16v
1001058903	ZMP 11922, f. 1v	Minueto del Re di Sardegna	900001850 (US-NH) Misc. Ms. 170, Filmer 35; Minuet 000125847 (US-BEm) Italian MS 1063	1001059040 ZMP 11922, f. 7r
1001059040	ZMP 11922, f. 7r	Minueto del Re di Sardegna	900001850 (US-NH) Misc. Ms. 170, Filmer 35; Minuet 000125847 (US-BEm) Italian MS 1063	1001058903 ZMP 11922, f. 1v
1001064139	ZMP 13700, f. 3r	Minueto di Faustina	Voggio ch'andemo a Nina 150204017 (DK-Kk)(mu 7408.2031); Voggio ch'andemo a Nina 451508808 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 17); Ti de saver procura I-Vnm 2047 (41, f. 39v-40r) (<i>Canzoni da battello</i> , 420-421)	Vojo che andemo Nina 1001058907, ZMP 11922, f. 2r; 1001058923 ZMP 11922, f. 3r; Ti de saver procura 1001041086 ZMP 11937, f. 1v

1001057518	ZMP 11920, f. 14r	Minuets	Instrumental pieces [ob (2), bc] 806426582 (GB-Lbl) Add. 17785; Lully, Jean-Baptiste: Roland (Excerpts. Arr) hautbois a3 900020618 (US-CAward) M1505. L94 O6 1700; Lully, Jean-Baptiste: Roland (Excerpts) Menuet 451508496 (D-W) Cod. Guelf. 267 Mus. Hdschr. (Nr. 3)	
1001062671	ZMP 13696, f. 2r	Minuets		1001058892 ZMP 11922, f. 1r
1001058892	ZMP 11922, f. 1r	Minuets		1001062671 ZMP 13696, f. 2r
1001058892	ZMP 11922, f. 1r	Minuets		1001063626 ZMP 13696, f. 12v
1001063638	ZMP 13696, f. 13v	Minuets		1001062140 ZMP 13695 f. 2r
1001062140	ZMP 13695, f. 2r	Minuets		1001063638 ZMP 13696 f. 13v
1001063966	ZMP 13696, f. 16v	Minuets	Minuets in F major 000127713 (US-BEm) Italian MS 1064	
1001063968	ZMP 13696, f. 16v	Minuets		Minuet del Rè 1001057057 ZMP 11920, f. 10v
1001063975	ZMP 13696, f. 4v	Minuets	850022899 (I-BGc) N.C.3.4	
1001063626	ZMP 13696, f. 12v	Minuets (Menuet spiritoso)		1001058892 ZMP 11922 f. 1r
1001063635	ZMP 13696, f. 13r	Minuets (Menueto Figurato)	850022922 (I-BGc) N.C.3.4; 850023387 (I-BGc) N.C.3.4	
1001063631	ZMP 13696, f. 13r	Minuets (Menueto si balla cosi si move cosi)	? 850022907 (I-BGc) N.C.3.4	
1001062508	ZMP 13695, f. 4r	Nave che disarmata scherzo	Nave che disarmata scherzo 000123504 (US-BEm) MS 614	
1001060316	ZMP 11922, f. 9v	Nina te dago parte	451508822 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 31)	

1001062141	ZMP 13695, f. 2v	No ghe no chiassi	No ghe chiasso cara nina 000113430 (US-AUS) Finney 8; No ghé ciassi I-Vnm 2047 (54, f. 52v-53r) (<i>Canzoni da battello</i> , 446-447); VB II, p. 17	
1001063318	ZMP 13696, f. 8v	Parisina	Le Petit fauteur 700008961 (B- Br) Ms II 3441 Mus	
1001058912	ZMP 11922, f. 2r	Per quel bel viso di grazie adorno	451508824 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 33) VB II, p. 2	1001058926 ZMP 11922, f. 3v
1001058926	ZMP 11922, f. 3v	Per quel bel viso di grazie adorno	451508824 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 33); VB II, p. 2	1001058912 ZMP 11922, f. 2r
1001052708	ZMP 11918, f. 6v-7r	Putti cari mi me cavo dalla fraggia cortesana	701000399 (B-Br) Ms II 4116 Mus Fétiš 3644	
1001063592	ZMP 13696, f. 11r	Schiava	? Canzonettas 850025472 (I-Vqs) MS Cl.VIII.27 (1216)	
1001062137	ZMP 13695, f. 1v	Senti che l'è curiosa	VB I, p. 21; 190011162 (S-Skma) SP-R	
1001065179	ZMP 11922, f. 10r	Si la gondola ghavere	VB II, p. 33 Si la gondola avere, I-Vmc Cicogna 178 (23, f. 23v-24r) (<i>Canzoni da battello</i> , 658-659); Si la gondola avere, AN, ¹²⁶ 1 (p. 98-99)	
1001062712	ZMP 13696, f. 6r	S' imparar la vol patrona	I-Vnm 2047 (58, f. 56v-57r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 454-455)	
1001064197	ZMP 13701, f. 7r-8r	Sonata p Clavicembalo	Hasse, Johann Adolf: Sonatas in G major (SONATA. IV.), Alle- gro, Sarabande, Minuetto 240006532 (D-SWI) Mus.2518	
1001064195	ZMP 13701, f. 5r-6v	Sonata p Clavicembalo	Hasse, Johann Adolf: Sonatas in G minor (HofHa A17) [1. st.] 852022381 (I-MC) 3-A-10b; Galuppi, Baldassare [misattrib- uted!]: Sonatas in G minor (So- nata per Cembalo) [1. i 8. st.] 900009388 (US-NH) Plamenac coll.; Ms. s.s	
1001060846	ZMP 11922, f. 19v	Sonatas - Fragments	Heinichen, Johann David: Con- certos in D major [fl(2), strings] 190002800 (S-L) Saml.Engelhart 270	

¹²⁶ E. STIPČEVIĆ (ur.): *Arie Nove del 1741*, Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2011. [transkripcija i faksimil] U tablicu je stavljen redni broj *canzonette* i broj stranice faksimila.

1001062498	ZMP 13695, f. 3r	Tasso		Tasso o sia aria della Notte 1001062541 ZMP 13695, f. 5v-6r
1001062541	ZMP 13695, f. 5v-6r	Tasso o sia aria della Notte fl (2)		1001062498 ZMP 13695, f. 3r
1001063329	ZMP 13696, f. 9r	Terazeri	Terrazzeri 400167375 (CH-SAM) M 78 (Ms.4934)	
1001041086	ZMP 11937, f. 1v	Ti de saver procura	I-Vnm 2047 (41, f. 39v-40r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 420-421)	Usp. Vojo che andemo Nina; usp. Minueto di Faus- tina
1001052737	ZMP 11918, f. 9v-10r	Tutto 'l mondo se marida	VB I, p. 22; 701000408 (B-Br) Ms II 4116 Mus Fétis 3644	
1001052741	ZMP 11918, f. 10v-11r	Un vecchion ch'è pien de bezzi	701000411 (B-Br) Ms II 4116 Mus Fétis 3644	
1001058907	ZMP 11922, f. 2r	Vojo che andemo Nina	451508808 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 17)	1001058923, ZMP 11922, f. 3r; Usp. Minueto di Faus- tina; usp. Ti de saver procura
1001058923	ZMP 11922, f. 3r	Vojo che andemo Nina	451508808 (D-W) Cod. Guelf. 277 Mus. Hdschr. (Nr. 17)	1001058907 ZMP 11922, f. 2r; Usp. Minueto di Faus- tina; usp. Ti de saver procura
1001062553	ZMP 13695, f. 6r	Voler putte farve spose		1001052743 ZMP 11918, f. 12r
1001052743	ZMP 11918, f. 12r	Voler putte farve spose		1001062553 ZMP 13695, f. 6r
1001057519	ZMP 11920, f. 14v	Vorrave che una volta	Giovasse che una volta 850021454 (I-Nc) Cantate 30	
1001064008	ZMP 13700, f. 1r	Xe finio el mondo	Te finio el mondo no ghè più fede in A-Dur 000123287 (US- BEm) MS 657; VB III, ¹²⁷ p. 27	
1001064134	ZMP 13700, f. 2r	Xe qua el fiorer putaze	Xe qua el fiorer putazze VB II, p. 30; I-Vnm 2047 (38, f. 36v-37r) (<i>Can- zoni da battello</i> , 414-415)	

¹²⁷ *A Third Set of Venetian Ballads For the German Flute, Violin, or Harpsicord. Compos'd by Sig.r Hasse, and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1748, https://books.google.hr/books?id=UhFLNvZ25JoC&printsec=frontcover&hl=hr&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false.

BAZE PODATAKA:

- Albert Schatz Collection [zbirka libreta], Library of Congress, <<https://www.loc.gov/collections/albert-schatz/about-this-collection/>> (15. 3. 2019.).
- Archivio della Cantata italiana, <http://cantataitaliana.it/query_bid.php?id=1029> (16. 3. 2019.).
- Chronology of productions at Teatro San Giovanni Grisostomo, IMSLP/Petrucci Music Library, <https://imslp.org/wiki/Chronology_of_productions_at_Teatro_San_Giovanni_Grisostomo> (15. 3. 2019.).
- IMSLP/Petrucci Music Library, <<https://imslp.org/>> (15. 3. 2019.).
- Internet culturale. Cataloghi e collezioni digitali delle biblioteche Italiane, <<http://www.internetculturale.it/>> (15. 3. 2019.).
- Online Directory of RISM Library Sigla, <<http://www.rism.info/sigla.html>> (15. 4. 2019.).
- RISM catalog, <<http://www.rism.info/index.php?id=31&L=0>> (15. 3. 2019.).

IZVORI:

- Ambleto, drama per musica da rappresentarsi nel Teatro di Sant'Angelo il carnovale dell'anno 1742*, [skladatelj Giuseppe Carcani], <<https://www.loc.gov/item/2010665254>> (15. 3. 2019.).
- Artaserse, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell' Carnevale dell'anno MDCCXXX dedicato a Sua Eccellenza Mulord Guglielmo Conte Comp. Viconte Fordiche Barone de Wingham*, [skladatelj Johann Adolph Hasse, libretist Pietro Metastasio], Istituto Storico Germanico, Rome (I-Rig): Rar.Lib. Ven.651/656#653, <<https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/115196>> (15. 3. 2019.).
- Carli, obitelj, HR-DAPA-423, kut. 1; podaci iz koparskih crkvenih knjiga od 13. 2. 1772.
- CARLI, Stefano: *La Erizia: tragedia nuova*, Venezia, 1765, <<https://archive.org/details/laerizia-tragedia00carl>> (3. 8. 2017.).
- Endimione, serenata a quattro voci, musica del signor Andrea Bernasconi dilettante. Da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di San Gio. Crisostomo. L'ultima sera di Carnovale dell'Anno MDCCXLII*, [skladatelj Andrea Bernasconi, libretist Pietro Metastasio], <<https://www.loc.gov/item/2011563937>> (15. 3. 2019.).
- Epaminonda, dramma per Musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nel Carnouale dell'anno 1732 dedicato a Sua Eccellenza Henrico Conte de Radnor Viceconte di Bodmin Barone di Truro e Pari della Gran Brettagna*, [skladatelj Geminiano Giacomelli], <<https://www.loc.gov/item/2010665414>> (15. 3. 2019.).
- Farnace, dramma per musica da rappresentarsi nel Teatro Malvezzi, la primavera dell'anno MDCCXXXI*, [skladatelj Giovanni Porta, libretist Antonio Maria Lucchini], <<https://archive.org/details/farnacedrammaper159lucc>> (15. 3. 2019.).
- GALLO, Domenico: *12 Trio Sonatas* [1780]; Sonata No. 1 in G major, transkripcija partiture <[https://imslp.org/wiki/12_Trio_Sonatas_\(Gallo,_Domenico\)](https://imslp.org/wiki/12_Trio_Sonatas_(Gallo,_Domenico)); <https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/83437>> (20. 3. 2019.).
- Gianguir, dramma per Musica da rappresentarsi nel Teatro Tron di S. Cassano L'anno MDCCXXIX, dedicato a Sua Eccellenza Guglielmo Conte di Jersey Visconte Villiers de Dartmouth Barone de*

- Hoo, pari della Gran Bretagna*, [skladatelj Geminiano Giacomelli], <<https://www.loc.gov/item/2010665492/>> (15. 3. 2019.).
- JOMMELLI, Niccolò: *Merope*, partitura, Württembergische Landesbibliothek, Stuttgart (D-Sl): HB XVII 246a-c (<[https://imslp.org/wiki/Merope_\(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2\)](https://imslp.org/wiki/Merope_(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2))> (15. 3. 2019.).
- JOMMELLI, Niccolò: *Semiramide*, partitura, Württembergische Landesbibliothek, Stuttgart (D-Sl): HB XVII 249a-c, <[https://imslp.org/wiki/Semiramide_\(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2\)](https://imslp.org/wiki/Semiramide_(Jommelli%2C_Niccol%C3%B2))> (15. 3. 2019.).
- LULLY, Jean-Baptiste, *Roland*, LWV 65; A Paris: Par Christophe Ballard, 1685, <[https://imslp.org/wiki/Roland,_LWV_65_\(Lully,_Jean-Baptiste\)](https://imslp.org/wiki/Roland,_LWV_65_(Lully,_Jean-Baptiste))>; <<https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/1989>> (31. 10. 2019.).
- MANNA, Gennaro: *Siroe*, partitura, Biblioteca Oratoriana dei Gerolamini, Naples (I-Nf): Inv.698, IMSLP/Petrucci Music Library, <[https://imslp.org/wiki/Siroe_\(Manna%2C_Gennaro\)](https://imslp.org/wiki/Siroe_(Manna%2C_Gennaro))> (15. 3. 2019.).
- Massimiano, drama per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell' Carneuale dell'anno 1731 dedicato a Sua Eccellenza il Signor Odoardo Walpole*, [skladatelj Giuseppe Maria Orlandini], <<https://www.loc.gov/item/2010665432/>> (15. 3. 2019.).
- Merope, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisostomo il Carnouale 1742 dedicato alla Veneta Nobilta'*, [skladatelj Nicolò Jommelli], <<https://www.loc.gov/item/2010665256/>> (15. 3. 2019.).
- Onorio, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nell'autunno dell'anno MDCCXXIX, dedicato a Sua Eccellenza Il Sig. Marchese Luca Casimiro Degl' Albici*, [skladatelj Francesco Ciampi, libretist Domenico Lalli], <<https://www.loc.gov/item/2010665498/>> (15. 3. 2019.).
- Santa Barbara: componimento sacro per musica. Da cantarsi nell'Oratorio de' RR. PP. della Congregazione dell'Oratorio di Venezia*, 1746, [skladatelj Giuseppe Carcani], <<https://books.google.hr/books?id=BYC0WeX5zw4C&hl=hr&pg=PA1#v=onepage&q&f=false>> (15. 3. 2019.).
- A Second Set of Venetian Ballads For the German Flute, Violin, or Harpsicord. Compos'd by Sig.r Hasse, and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1745, <<https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/370866>> (16. 3. 2019.).
- Semiramide riconosciuta, dramma per musica di Artino Corasio pastore arcade da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S. Gio. Grisostomo nel Carneuale del 1729*, [skladatelj Nicola Porpora, libretist Pietro Metastasio], <<https://www.loc.gov/item/2010665501/>> (15. 3. 2019.).
- Semiramide, dramma per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisostomo nel Carneuale 1743 dedicato alle Dame*, [skladatelj Nicolò Jommelli], <<https://www.loc.gov/item/2010665238/>> (15. 3. 2019.).
- Statira, drama per musica da rappresentarsi nel famosissimo Teatro Grimani di S.n Gio. Grisostomo il Carnovale 1742 dedicato alle Dame*, [skladatelj Nicola Porpora], <<https://www.loc.gov/item/2010665260/>> (15. 3. 2019.).
- A Third Set of Venetian Ballads For the German Flute, Violin, or Harpsicord. Compos'd by Sig.r Hasse, and all the Celebrated Italian Masters*, London: J. Walsh, 1748, <<https://books.google.com/books?id=BYC0WeX5zw4C&hl=hr&pg=PA1#v=onepage&q&f=false>>

- ogle.hr/books?id=UhFLNvZ25JoC&printsec=frontcover&hl=hr&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false> (16. 3. 2019.).
- Venetian Ballads's Compos'd by Sig.r Hasse and all the Celebrated Italian Masters, London: J. Walsh, 1742, <<https://imslp.org/wiki/Special:ReverseLookup/370865>> (16. 3. 2019.); takoder i u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*.
- Il vincitor di se stesso, dramma per musica del Sig. conte Antonio Zaniboni patrizio Bolognese da rappresentarsi nel Teatro di Sant'Angelo. L'Autunno dell' Anno MDCCXLI. Dedicato a sua eccellenza Carolo Filippo Lasteras*, [skladatelj Ignazio Fiorillo, libretist Antonio Zaniboni], <<https://www.loc.gov/item/2010665266/>> (15. 3. 2019.).
- VIVALDI, Antonio: *Orlando finto pazzo*, RV 727; Aria con Istrom.ti del Sig.r d. Ant.o Vivaldi [Sentire che nel sen], Sächsische Landesbibliothek, Dresden (D-Dl): Mus.1-F-30, <[https://imslp.org/wiki/Orlando_finto_pazzo,_RV_727_\(Vivaldi,_Antonio\)](https://imslp.org/wiki/Orlando_finto_pazzo,_RV_727_(Vivaldi,_Antonio))> (31. 10. 2019.).

LITERATURA:

- BARCELLONA, Sergio – TITTON, Galliano (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 2 sv., Venezia: Fondazione Giorgio Cini – Rim: Istituto della Enciclopedia italiana, 1990.
- BARCELLONA, Sergio: La canzone da battello nel settecento veneziano: fonti e testimonianze, u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, 1990, 7-31.
- BOSCOLO, Lucia – PIETRIBIASI, Maddalena: *La Cappella musicale antoniana di Padova nel secolo XVIII. Delibere della Veneranda Arca*, Padova: Centro Studi Antoniani, 1997.
- BROOK, Barry S.: Stravinsky's Pulcinella: The 'Pergolesi' Sources, u: Joël-Marie Fauquet (ur.): *Musiques, signes, images: Liber amicorum François Lesure*, Genève: Minkoff, 1988, 41-66.
- BUELOW, George J.: Heinichen, Johann David, Grove Music Online, <<http://www-1oxford-musiconline-1.com-1000008ge01a0.han.kug.ac.at/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000012688>> (29. 3. 2019.)
- CAVALLINI, Ivano: »Čuvstvena glazba« i »ganutljivo kazalište«: Poetika melodrame u Opažanjima o glazbi Gianrinalda Carlija, u: Ivano CAVALLINI: *Istarske glazbene teme i portreti*, Pula: Čakavski sabor, 2007, 117-147.
- CUDWORTH, Charles L.: Gallo, Domenico, *NGroveD*, 2001², 9, 476-477.
- CUDWORTH, Charles L.: Notes on the Instrumental Works Attributed to Pergolesi, *Music & Letters*, 30 (1949) 4, 321-328, <<https://www.jstor.org/stable/730673>> (20. 3. 2019.)
- DIETZ, Hanns-Bertold: Manna family, *Grove Music Online*, 2001, <<https://www-1oxford-musiconline-1.com-1000008rc0171.han.kug.ac.at/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000017652>> (15. 4. 2019.).
- GUZY-PASIAK, Jolanta – MARKUSZEWSKA, Aneta (ur.): *Music Migration in the Early Modern Age. Centres and Peripheries – People, Works, Styles, Paths of Dissemination and Influence*, Varšava: Liber Pro Arte, 2016.
- HENRY, Oscar Mervine: *The Doctrine of Affections in Selected Solo Cantatas of Alessandro Scarlatti*, dissertation, The Ohio State University, 1963, <https://etd.ohiolink.edu/!etd.send_file?accession=osu1486560879964142&disposition=inline> (16. 3. 2019.).

- HOWARD, Deborah: Giambattista Tiepolo's Frescoes for the Church of the Pietà in Venice, *Oxford Art Journal*, 9 (1986) 1, 11-28, <<https://www.jstor.org/stable/1360369>> (23. 3. 2019.)
- IVETIĆ, Egidio: Stefano Carli, intellettuale di periferia. Notte per una ricerca sulla nobiltà Capodistriana del Settecento, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, XCVIII (XLVI della Nuova Serie) (1998), 215-254.
- JELINČIĆ, Jakov: Arhivski fond obitelji Carli u Povijesnom arhivu u Pazinu, katalog, rukopis.
- JOHANSSON, Carl: From Pergolesi to Gallo by the Numericode System, *Svensk tidskrift för musikforskning*, 57 (1975) 2, 67-68, <http://www.musikforskning.se/stm/STM1975/STM1975_2Johansson.pdf> (20. 3. 2019.)
- KOS, Koraljka: Recenzije. Arie nove del 1741, *Arti musices*, 43 (2012) 2, 283-284.
- LOVRINIĆ, Nikola: Uvod: *Canzoni da battello u venecijanskom Settecentu*, u: Ennio Stipčević (ur.): *Arie Nove del 1741*, 2011, 9-18.
- MARKSTROM, Kurt – ROBINSON, Michael F.: Porpora, Nicola (Antonio), *Grove Music Online*, <<https://doi-org-1000008y30075.han.kug.ac.at/10.1093/gmo/9781561592630.article.22126>> (21. 3. 2019.)
- MIHALIĆ, Tatjana: Music Collections in Croatia, *Fontes Artis Musicae*, 56 (2009) 1, 51-65.
- MORELLI, Giovanni: Un genere povero ma illustre, u: S. Barcellona – G. Titton (ur.): *Canzoni da battello (1740-1750)*, sv. 1, Venezia: Fondazione Giorgio Cini – Rim: Istituto della Enciclopedia italiana, 1990, 5-6.
- Norme che regolano la vita e l'attività dell'arca e della cappella musicale*, Archivio della Veneranda Arca di S. Antonio, Serie 04, Norme 06, <<https://archivioarcadelsanto.org/serie/norme-01/norme-06/>> (23. 3. 2019.)
- RISM Muscat, <<http://www.rism.info/en/community/muscat.html>> (15. 3. 2019.)
- SALVA, Marco Rosa: *Canzoni da battello per flauto*, u: S. Meine i H. Rost (ur.): *Barcarola: Il canto del gondoliere nella vita quotidiana e nell'immaginazione artistica*, Roma: Viella, 2015, 157-171.
- SCARLATTI, Alessandro: Mitilde alma mia, Archivio della Cantata italiana, Scheda numero 1029, <http://cantataitaliana.it/query_bid.php?id=1029> (16. 3. 2019.)
- SCHMIDL, Carlo: Capello (Capelli), anche Cappelli Giovanni Maria (Don), *Dizionario universale dei musicisti*, Supplemento A-Z, Milano: Sonzogno, 1938, 155.
- STANCOVICH, Pietro: *Biografia degli uomini distinti dell'Istria*, Kopar: Carlo Priora Tipografo Editore, 1888, 297-329.
- STIPČEVIĆ, Ennio (ur.): *Arie Nove del 1741* (Posebna izdanja Državnog arhiva u Pazinu, sv. 20), Pazin: Državni arhiv, 2011.
- TRAMPUS, Antonio: Suggestioni graviniane nel pensiero di Stefano Carli sulle origini di Cittanova, *Atti di ricerche storiche di Rovigno*, XIX (1988-1989), 237-252.
- TUKSAR, Stanislav: Glazbeni arhivi i zbirke u Hrvatskoj, *Arti musices*, 24 (1993) 1, 3-26
- TUKSAR, Stanislav: Tekstovi glazbenoteorijskog karaktera u hrvatskim zemljama od Mihaela Šiloboda-Bolšića (1760.) do Džona Rastića (1816.), *Dani Hvarškoga kazališta*, 23 (1997) 1, 581-588.
- WALKER, Frank: Two Centuries of Pergolesi Forgeries and Misattributions, *Music & Letters*, 30 (1949) 4, 297-320, <<https://www.jstor.org/stable/730672>> (20. 3. 2019.)

WARD, Jennifer: Getting Back to the Source, Virtually: RISM as a Tool in Digital Environment, *Arti musices*, 48 (2017) 2, 281-294.

ZILIOTTO, Baccio: Del Conte Stefano Carli e anche di Carlo Goldoni, *Archeografo Triestino*, IV serie (1948), XIV-XV, 273-298.

Summary

MUSIC MANUSCRIPT COLLECTION FROM SETTECENTO IN THE MUSEUM OF THE POREČ TERRITORY

In this paper the author presents a *Settecento* collection of music manuscripts from The Museum of the Poreč Territory. The collection is part of the legacy of count Stefano Carli (1726-1813) from Koper which was bequeathed to the city of Poreč after Carli's death in 1813. All manuscripts have been catalogued according to RISM standards in the Muscat program whose online catalogue is open access on the RISM web page (<http://www.rism.info/home.html>). The Poreč collection sigla are HR-PORzm. Already during its cataloguing, a comparative analysis of the material was made in order to identify and describe in detail some of the sources. The presentation of the collection is divided into five groups according to the type of material it contains: 1) extracts from operas and cantatas; 2) *canzonettas* for voice accompanied by *basso continuo*; 3) pieces for one or two instruments; 4) trio sonatas; 5) studies. The author added two extensive tables to the paper, one with a list of opera arias that can be found within the collection and the other with concordances of the instrumental pieces and *canzonettas* with other RISM sources.